

A

NAGYBÁNYAI REF. EGYHÁZMEGYE

1912. SZEPTEMBER 17. NAPJÁN BIKSZÁDON TARTOTT

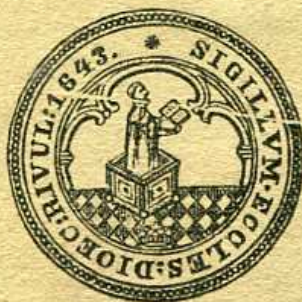
RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

*

AZ EGYHÁZMEGYE HIVATALOS KIADVÁNYA

HETVENNEGYEDIK DARAB



NAGYBÁNYA
NÁNÁSI ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJÁBÓL
1912.

A

NAGYBÁNYAI REF. EGYHÁZMEGYE

1912. SZEPTEMBER 17. NAPJÁN BIKSZÁDON TARTOTT

RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

*

AZ EGYHÁZMEGYE HIVATALOS KIADVÁNYA

HETVENNEGYEDIK DARAB



NAGYBÁNYA
NÁNÁSY ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJÁBÓL
1912.

**A nagybányai református egyházmegye
1912. szeptember 17. napján Bicszádon tartott közgyűlésén
jelen voltak :**

Széll György esperes és Helmeczy József egyházmegyei gondnok elnöklete alatt :

Sátor Dávid, Szabó József, Papolczy Zoltán, Magoss Ferencz, Joó Kálmán lelkészi tanácsbírák ;

Tóth Mór, dr. Dezső Kálmán, Szilágyi Tihamér világi tanácsbírák ;

Soltész Elemér lelkészi, Torday Imre világi főjegyző ;

Bogdán Lajos lelkészi aljegyző ;

Nagy Lajos közpénztárnok ;

Dr. Harcsár Géza ügyész ;

Balajthy Károly, Baranyi Lajos, Czelder Béla, Dávid Sándor, Kató Béla, Kiss Sándor, Kócsi Péter, Kolos Vincze, Gy. Kovács József, Makai Elek, Marcsa Imre, Melegh Albert, Molnár Lajos, Nagy Sándor, Oláh Sándor, Öry Tamás, Sárközy Lajos, Sipos Károly, Szabó Károly, Szász Tihamér, Sziky Ádám, Varga Jenő, Visky Ferencz rendes lelkészek, Kató István segédlelkész ;

Fábián István, Kádár Károly tanítótöbbségi képviselők ;

Daróczy Albert adorjáni, Szabó András apai, Ács Mihály aranyosmedgyesi, Pajzos Ferencz avasujvárosi, Kiss Kálmán batizi, Biki Sándor egrii, Puskás Árpád hiripi, Melegh György kakszentmártoni, Török János kishodosi, Nagy Ambrus kiskolcsi, Gacsályi József kispaládi, Kádár Ferencz kispaleskei, Dohi Lajos köszegremetei, Csüri Elek lázárii, Adorján Gusztáv magosligeti, Fehér Antal méhteleki, Szilvási István misztótfalui, dr. Nagy Gábor nagybányai, Krakkó Benjámín nagyhodosi, Bálint Zsigmond nagykolcsi, Kiss Sándor nagypaládi, Károly Mihály ombodi, Nagy Márton patóházai, Nagy Gáspár pettyéni, Bánóczi Gusztáv rozsályi, Gál István sándorhomoki, Kurpé György sárközi, Szilvási Sándor sárközujlaki, Sebestyén Endre szamoskőrödi, Gergely Sámuel szamoskrassói, Asztalos Zsigmond szatmárhegyi, Király Imre

szárazberek, Bay Miklós színérváraljai, Szentpéteri Jenő uszkai, Badar Zsigmond józsefházai, Samu Ferencz vámfalui képviselők.

86. A XC. zsoltár első versének eléneklése és esperes úr buzgó, a lelkeket magával ragadó imádsága után

egyházmegyei gondnok úr rövidebb, tetszéssel fogadott beszéddel az elnökség nevében a közgyűlést a tagok szives üdvözlése mellett megnyitja.

87. A megbízó levelek beszédésével elnökség Dávid Sándort bizza meg. Elmaradásukat igazolták Nagy Elek, Csaba Adorján, Sinka Lajos, Bay Lajos tanácsbírák, Balogh István, Bartók Károly, Szentgyörgyi Zsigmond, Miszti Mihály, Kovács László lelkészek. Képviselő nem küldését indokoltan jelentették Garbolcz és Felsőbánya egyházak.

Egyházmegyei közgyűlésünk alkotó tagjait az elől kitett sorrendben igazolja, az elmaradt és magukat igazolt közgyűlési tagok mentségét tudomásul veszi.

Koppermann Gyula szatmárudvari lelkész elmaradását, az amaczi, mikolai, szatmárudvari, tisztabereki presbyteriumok képviselő nem küldését ha az esperesi hivatalnál f. évi október 5-ig nem igazolják: 5—5 K bírságnak az egyházmegyei közpénztárba 1912. okt. 20-ig leendő befizetésére már most köteleztetnek.

88. A jegyzőkönyv hitelesítésére az elnökség a jegyzőkön kívül Szabó József és Tóth Mór tanácsbírákat küldi ki. A hitelesítés helyét és idejét az elnökség állapítja meg.

89. A közgyűlés tagjai között szétosztott tárgysorozatot közgyűlésünk felolvasottnak tekintvén, több rendbeli pótlással a tanácskozás sorrendjéül elfogadja.

90. Olvasatott a szavazatbontó bizottság Avasujvárosban, 1912. aug. 5-én fölvetett jegyzőkönyve, mely szerint a megüresedett két lelkészi tanácsbírói állásra beérkezett összesen kétszer 41 érvényes szavazat. Nem szavazott Szatmárudvari. A szavazatokból esett Magoss Ferenczre 38, Makai Elekre 12, Joó Kálmánra 11, Bogdán Lajosra 9, Molnár Lajosra 4, Kócsi Péterre 4, Oláh Sándorra 2, Nagy Lajosra 2.

Továbbá olvasatott a Bikszádon, 1912. szept. 17-én fölvetett jegyzőkönyv, mely szerint a második szavazásnál beérkezett 41 érvényes szavazatból (Szatmárudvari ismét nem szavazván) Joó Kálmán 24-et, Makai Elek 17-et kapott.

Miután Magoss Ferencz mikolai és Joó Kálmán szárazberek lelkészek mint megválasztott tanácsbírák az esküt le-

tették s Magoss Ferencz társa nevében is köszönetet mondott az irántuk megnyilvánult bizalomért: esperes úr egyházmegyénk e két kipróbált érdemes munkását szíves szavakkal üdvözli új méltóságukban.

A szavazatokat világi főjegyző semmisítse meg.

Szatmárudvarii presbyterium két rendbeli mulasztását 15 nap alatt az esperesi hivatalnál igazolja, különben 5—5, összesen 10 K bírságot fizessen.

91. Az előre kinyomatott és minden egyháznak megküldött esperesi jelentést

felolvasottnak tekinti s a benne foglaltakra következő határozatokat hozza közgyűlésünk:

Általában örömmel veszi tudomásul a több egyházban igazán buzgó, áldozatra kész hitéletre valló kegyes adakozás nagy mértékét s a nemesszívű adakozók iránt ehelyütt is elismerését fejezi ki. Másfelől felhívja a presbyteriumokat, hogy az adakozási készséget folyton élesztgessék, mert bár a különböző czimeken folyósított államsegélyek kis egyházaink anyagi megélhetését biztosítani látszanak is, de éppen azért, mert ezek a segélyek csak a minimumra leszorított mindennapi szükségleteket fedezik s egyházaink fejlesztésére ki nem terjednek: kétségtelen, hogy egyházi intézményeink fejlődése, virágzása egyenesen az önkéntes adakozásnak normál költségvetésbe be nem igtathatott tételeivel fog egyenes arányban állani.

Ami a részleteket illeti:

1. Fölhívja a lelkészeket, hogy ne húzódozzanak az olyan aprólékos teendőktől sem, aminő pl. az egyház tagjai által járatott egyházi lapok, vallásos íratok számszerű kimutatása. Mert az e tekintetben megbízhatóan összeállított statisztika is egy fénysugarat vet egyes egyházak hitéletére. Szinte hihetetlennek látszik, hogy még ma is akad református gyülekezet, ahol egyetlen vallásos lap vagy írat közkezen nem forog!

2. A nagykolcsi presbyteriumot utasítja, hogy a konfirmációnak áldozó Csütörtökre áttétele tárgyában haladéktalanul intézkedjék, hogy végre teljes egyöntetűség legyen egyházmegyénkben e tekintetben.

3. Rozsály, Nagykolcs, Misztótfalu, Patóháza presbyte-

riumait utasítja, hogy a presbyteri jegyzőséget az I. t.-cz. 44. §-ára tekintettel töltsék be.

4. Át- és kitértek anyakönyvét a jelentésben felsorolt 10 egyház haladéktalanul szerezze be.

5. Szatmárvári lelkész az egyház vagyonleltárát 1912. nov. 1-ig fegyelmi eljárás terhe alatt terjeszse be az esperesi hivatalhoz.

6. Rozsályi lelkész igtatókönyvről gondoskodjék.

7. Vámfalui lelkész az egyház ingatlanainak telekkönyvi állapotáról nov. 1-ig az esperesi hivatalnak jelentést küldjön.

8. A szegényekre vonatkozó szabályrendelet végrehajtását újból megsürgeti közgyűlésünk azoknál az egyházaknál, amelyekben az még életbe léptetve nincs.

9. Hátralékok behajtására a szükséges intézkedéseket kivétel nélkül minden presbyterium idejében tegye meg.

10. Templomok, lelkészi, tanítói lakok, melléképületek javításának, újjáépítésének tervéről — amennyiben a jelentésben feltüntetett hiányok a jövő évi egyházlátogatásig nem volnának elenyészthetők — a presbyteriumok f. évi decz. 1-ig kimerítő jelentést küldjenek be az esperesi hivatalhoz.

11. Abban a 7 egyházban ahol az iskola 5 osztályu, utasítatnak a presbyteriumok az iskola 6 osztályuvá fejlesztésére, illetve arra, hogy az iskolaköteles tanulókra nézve az iskolának idő előtt való elhagyását szigorú intézkedéssel akadályozzák meg.

12. Kispeleske, Sárközujlak, Sándorhomok, Kispalád, Kőszegremete presbyteriuma az iskolai felszerelés hiányainak pótlásáról haladéktalanul gondoskodjék s erről lelkész decz. 1-ig tegyen jelentést az esperesi hivatalnak.

E határozatokról az illetékes lelkészek s általuk az egyes egyházak presbyteriumai jelen jegyzőkönyv útján értesítetnek.

92. Olvasatott a következő esperesi jelentés az időközi változásokról:

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Tavaszi közgyűlésünk óta sem a lelkészi, sem a tanítói korból nem kívánt áldozatot a halál.

I. A lelkészek közül — más helyre választatván meg — Kánya Gyula e. megyénkből eltávozott. Beszorgáló lelkészül Szász Tihamért küldtem ki a *magosligeti* egyházba jul. 26-án s az üresedésbe jött lelkészi állás betöltésére a kellő intézkedéseket megtettem. A *hiripi* lelkészi állásra meghívás útján Orosz Ernő bunyaszegszárdi lelkész választott meg f. év jul. 21-én. A választás — a vezető küldöttség: Szabó József és Sinka Lajos tanácsbírók jelentése szerint — rendben, a törvénnyel megegyezőleg folyván le: az esperesi engedélyt megválasztott lelkész meghívására kiadtam s állását nov. 1-én fogja elfoglalni. Az *adorjáni* üresedésben levő lelkészi állás betöltése meghívás útján folyamatban van.

A segédlelkészek közül Balogh László Avasujvárosról Kőszegremetére, Meleg Albert lelkész mellé helyeztetett át s oldalam mellé Szabó Lajos végzett theológus nyert alkalmaztatást jul. hó 1-től kezdődőleg. Majd aug. 20-án nevezett elbetegedvén: szept. hó 1-től kezdve Kósa Zsigmond s. lelkész rendeltetett ki hozzám segédlelkészül. A nagybányai ref. egyházban a s. lelkészi állás üresedésbe jövén: választás útján püspöki beleegyezéssel az állás Erdős Károly s. lelkészszel tölthetett be f. évi szept. hó 1-től kezdődőleg.

A tanítói karban történt változások: Aug. 20-án Hiripről Ács István Lajost amaczi tanítóul; ugyancsak aug. 20-án felsőnyárádi volt tanítót Mártha Bélát ombodi tanítóul; aug. 29-én Nagy Gáspárt (Forgolányból) pettyéni tanítóul; szept. 9-én Balogh Istvánt (volt amaczi tanítót) rozsályi tanítóul; Gábos Gyulát hiripi tanítóul ideiglenesen megerősítettem és hozzájárultam Hajdu Ambrus ny. tanító Szatmárhegyen próbaéves kántorul alkalmazásához. Kérem nevezett tanítók végleges megerősítését.

II. Tavaszi közgyűlésünk 2. sz. alatti felhívása folytán igazolással éltek képviselőik távolmaradása tekintetében Amacz és Hirip. Nem igazolták képviselőik elmaradását közgyűlésünkről Szamoskrassó és Szatmárudvari. Viszont az 5—1912. sz. egyházmegyei végzés második utolsó bekezdésében hivatolt előterjesztéssel nem éltek: Sándorhomok és Szatmárudvari lelkésze.

III. Az egyházmegyei elnökség az I. t.-cz. 15. §. d) pontja alapján a batizi ref. egyháznak iskolája sürgős rendbehozására 400 K *ideiglenes* kölcsön felvevését engedélyezte s azt, mint az év végéig terjedő kölcsönt, az e. megyei pénztárból ki is útalta.

IV. A nyilvános ellenőrzés szempontjából jelentem, hogy a panyolai árvízkárosultak részére begyűlt adományul 347 K 37 f, mit is jul. 10-én

a püspöki hivatalhoz beküldöttem. Fenti adományhoz járultak: Sándorhomok 13 K 02 f, Szárazberek 19 K 46 f, Kakszentmárton 5 K, Batiz 16 K, Vámfalu 14 K, Pettyén 12 K 38 f, Józsefháza 3 K 20 f, Nagyodos 9 K 10 f, Felsőbánya 20 K, Amacz 10 K, Misztótfalu 55 K, Kispalád 47 K, Hirip 23 K 80 f, Ombod 47 K 03 f, Lázári 5 K, Kőszegremete 10 K, Szatmárhegy 18 K 88 f, Tisztaberek 1 K 50 f, Nagykolcs 17 K-val.

V. Végül sajnálattal, de állásomból folyólag jelentenem kell, hogy Koppermann Gyula szatmárudvarii lelkész, száma nélküli figyelmeztésem, sürgetésem daczára sem szolgáltatta be hozzám 1) a költségvetési előirányzatot, 2) a választók névjegyzékét, 3) a szatmárudvarii és berendi számadást, 4) a saját fegyelmi ítéletének kézbesítési ívét, 5) az iskolai statisztikai füzetet, eltudva attól, hogy már a múlt évben a vagyon-leltár kiállítására hiába hívtam fel.

Mindezen hiányok rendezésével kénytelen voltam augusztus folyamán Miszti Mihály lelkésztársamat megbízni. De midőn nevezett kiszállása idejéről tudatta Koppermann lelkészt: sürgőnyi értesítést kapott tőle, hogy „esperesnek jelentés ment, hogy *Hétfőn és azután is rendelkezésre senki sem áll.* Ne fáradjon hiába. Iroda zárva, lelkész kórházban lesz.” Ezzel a sürgőnnyel meggátolta elintézését a hátralékos ügyeknek kiküldöttem által, de jelentést máig sem tett hozzám.

Kiváló tisztelettel, Avasujváros, 1912. szeptember 10. *Szell György* esperes.

Egyházmegyei közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi, egyszersmind

I. Szívesen üdvözli lelkészi karában *Orosz Ernőt*, a hiripi egyház megválasztott lelkészét; *Balogh László* kőszegremetei, *Kósa Zsigmond* avasujvárosi, *Erdős Károly* nagybányai segédlelkészeket az egyházmegyébe bekebelezi; az esperesi hivatal által ideiglenesen megerősített tanítókat állomásaikon véglegesíti s beleegyezik *Hajdu Ambrus* ny. tanítónak Szatmárhegyen próbaéves kántorul alkalmazásába;

II. Az 1912—2. sz. egyházmegyei határozatnak eleget nem tett szamoskrassói és szatmárudvarii presbyteriumot, továbbá az 1912—5. sz. határozattal kötelezett sándorhomoki és szatmárudvarii lelkészt a hivatolt végzésekben kitüntetett birságpénzeknek f. évi nov. 1-ig az egyházmegyei pénztárba leendő beküldésére utasítja;

III. A batizi egyház ideiglenes kölcsönét, annak tudo-

másul vétele mellett, hogy azt nevezett egyház a folyó évben visszafizeti, jóváhagyja;

IV. A panyolai árvizkárosultak fölsegélésére adakozó egyházak, egyháztalagok áldozatkészségét elismeréssel jegyzi föl;

V. Végül Koppermann Gyula szatmárudivarii lelkész ellen a jelentésben felsorolt több rendbeli kötelességmulasztás és engedetlenség miatt a fegyelmi eljárást elrendeli, egyben megkeresi az egyházmegyei fegyelmi bíróság elnökségét, hogy a fegyelmi eljárás sürgős megindításával egyidejűleg nevezettnak lelkészi állásától felfüggesztése iránt intézkedni méltóztassék.

93. Olvassatik az egyházkerület 27—1912. sz. végzése, melyben arra hívja fel egyházmegyénket is, hogy az egyházi törvények módosítására vagy pótlására vonatkozó észrevételeit, valamint minden, a zsinat elé terjesztendő javaslatait, tervezeteit a jövő évi tavaszi közgyűlésre készítse el s innen 1913. május 1-ig a püspöki hivatalhoz terjeszse be.

Közgyűlésünk felhívja a kebelbeli lelkész- és tanító-egyesületet, hogy vonatkozó munkálatukat a maguk hatáskörében jövő évi febr. 1-ig készítsék el. E két munkálat átvizsgálására, kiegészítésére és a tavaszi közgyűlés elé terjesztésére pedig az egyházmegye elnökségét, jegyzőit karát és ügyészt küldi ki.

94. Az egyházkerület 47—1912. sz. határozatában felhívja az egyházmegyéket, hogy a lelkészi és kántori stóla megváltására, rendezésére, esetleg méltányosabb értékelésére vonatkozó javaslataikat a jövő tavaszi közgyűléshez küldjék be.

Egyházmegyei közgyűlésünk föl hívja a kebelbeli lelkész-egyesületet, hogy a stóla-rendezést illető véleményes javaslatát jövő tavaszi közgyűlésünkhöz terjeszse be.

95. Az egyházkerület 58—1912. számú határozatát, mely különös figyelmébe ajánlja az egyházmegyéknek, hogy pénzkezelésüket a m. kir. postatakarékpénztár útján bonyolítsák le,

közgyűlésünk tudomásul veszi.

96. Olvassatik az egyházkerületi közgyűlés 113—1912. számú határozata, mely az újonnan építendő lelkészi lakásokra nézve normatívumot állít fel.

Egyházmegyei közgyűlésünk a határozatot tudomásul vevén, utasítja a kebelbeli egyházakat annak pontos betartására.

97. Az egyházkerületi közgyűlés 224—1912. sz. és 225—1912. számú határozata, amelyek felekezeti tanítóink fizetésének az államiakkal minden tekintetben egyenlővé tételét kívánják előmozdítani,

megnyugtató tudomásul szolgálnak.

98. Olvastatott az egyházkerületi közgyűlés 226—1912. számú határozata, mely a tanítói javadalom épségben való fenntartását, illetőleg a tanítói díjlevelek értékének csonkíthatatlanságát mondja ki.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kerületi határozat szigorú megtartására utasítja a kebelbeli egyházakat.

99. Olvastatott az egyházkerületi közgyűlés 229—1912. számú határozata, amelyből folyólag

egyházmegyei közgyűlésünk utasítja a kebelbeli egyházak presbyteriumait, hogy a névre szóló tanítói díjleveleket állomásra szóló díjlevelekkel cseréljék fel.

100. Az egyházkerületi közgyűlés 238—1912. számú határozatát egyházmegyei közgyűlésünk tudomásul veszi s felkéri esperes urat annak foganatosítására.

101. Az egyházkerület 239—1912. számú határozata tudomásul szolgál.

102. Olvastatott az egyházkerületi közgyűlés 241—1912. számú határozata, mely Szügyi József „A magyar református énekeskönyv multja” című füzetét a népiskolai ifjúsági könyvtárak részére megvételre ajánlja.

Tudomásul vétetik.

103. Olvastatott az egyházkerületi közgyűlés 236—1912. számú határozata, amely egyházkerületünkben „Tanítók segélyező pénztára” czímen egy külön segélyező alapot létesít és ez alapra vonatkozólag szabályzatot állapít meg.

Egyházmegyei közgyűlésünk a valóban humánus intézmény létesítését örvendetes tudomásul veszi azzal az óhajtással, hogy bárcsak a lelkeszi testület javára is minél előbb állíthatnák fel egy ilyen czélú segítő-alap.

104. Az egyházkerület 237—1912. számú határozatában azt kívánja, hogy egyházmegyénk a 17—1912. sz. végzésében érintett ügyre vonatkozó vármegyei közigazgatási bizottsági határozatot is csatolja be.

Minthogy az iratok közül a vármegyei közig. bizottság határozata — úgy látszik — elkallódott: annak másolatát Miszti Mihály józsefházai lelkész becsatolja. Az ügy ismételtén fölterjesztetik az egyházkerületi közgyűlés elé.

105. Az egyházkerületi közgyűlés 503—1912. számú határozatának tudomásul vétele kapcsán

egyházmegyei közgyűlésünk utasítja az egyházakat, hogy a tanítói díjlevelek kiállításánál az 1910. novemberi ker. jegyzőkönyv 69. lapján közzétett díjlevél mintához minden tekintetben alkalmazkodjanak s attól el ne térjenek.

106. Esperes úr, mint a szatmári reform. tanítónőképző vizsgálatot vezető bizottságának elnöke, megküldi a f. évi képesítő vizsgákról szóló jelentést.

Egyházmegyei közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi s levéltárba tétetni rendeli.

107. Virágh Cella erdői tanítónő a hivatalos esküt közgyűlésünk előtt letevén,

nemes és nagy czélu munkakörébe kibocsáttatott.

108. Baksay Sándor dunamelléki püspök esperes urhoz intézett levelében hálás köszönetet mond egyházmegyénk egyházainak és lelkészeinek amaz 506 K 07 f kegyes adományért, amelylyel a földrengés által sújtott kecskeméti ref. egyház megsegítésére siettek.

Egyházmegyei közgyűlésünk Baksay püspök ur köszönetét jóleső örömmel veszi tudomásul s levelét levéltárba tétetni rendeli.

109. Egyházmegyénk 19—1912. sz. határozatával Uszkába kiküldött bizottság Baka László és társai panaszos ügyében kimerítő jelentését beterjeszti. E szerint 1) Szentpétery Jenő gondnok 1911. évi számadását az egyházmegyei számvizsgáló bizottság annak idején helybehagyta; Baka Lászlónak ez alkalommal előterjesztett kifogásait a küldöttség számba sem vehetőknek találja. 2) A presbyterium által 1912. évre készített és a bizottság által két kiadási és egy bevételi tétellel pótoltt, végeredményben 439 K 82 fillér hiánynyal záródó költségvetést bizottság reálisnak találja; a hiány fedezésére nézve póttadó kivetését és ideiglenes kölcsön felvételét tartja szükségesnek. 3) A költségvetéssel kapcsolatban a presbyterium adókivetését helyesnek találja azzal, hogy 45%-os rendkívüli adó kivetésére az egyházmegye jóváhagyása kikérendő. 4) A lelkészi lakás felépítését a presbyterium — ebben panaszos is — szükségesnek tartja; panaszos azzal a megjegyzésével, hogy „de nem bírjuk”: egyedül áll. A vizsgálat eredményéhez képest kiküldöttek a fölmerült 28 K fuvar költséget (napdíjat nem számítván) panaszosok terhére javasolják megállapítani.

Közgyűlésünk a bizottság jelentését tudomásul veszi,

a fölmerült költséget panaszosok terhére állapítja meg s azok képviselőjében Baka László presbytert kötelezi, hogy 28 koronát e határozat vételétől számított 15 nap alatt az egyházmegye pénztárába (felsőbányai ref. lelkészi hivatal) végrehajtás terhe alatt küldjön be.

Miről Baka László, társai képviselőjében is, jegyzőkönyvi kivonaton értesítetik.

110. A kiskolcsi egyház presbyteriuma jelenlegi lelkészének 50 éves szolgálata emlékére 1909. jun. 1-én tartott gyűlésében 100 K alapítványt tett szegény iskolás gyermekek tankönyvvél ellátására. Most az alapító levél 3 példánya megerősítés végett beterjesztetik.

Közgyűlésünk a kiskolcsi presbyterium alapító levelét jóváhagyja, egy példányt a kerület, egyet az egyházmegye, egyet az egyházköztség levéltárába utal.

111. A tisztabereki presbyterium 1912. márc. 31. tartott ülésében 4. sz. a. egyhangúlag elhatározta, hogy a templom- és toronyépítéshez szükséges összes fuvart adja, ezen felül a 128—1910. sz. egyházmegyei határozattal engedélyezett 100 %-os egyházi pótdót, vagyis a normális egyházi adó 100%-át, a templom- és toronyépítésre is kiterjeszti és az iskola, lelkészi és tanítói lakás építéséből származott adósság kifizetése után a 100%-os pótdót mind az ideig kiveti, míg a templom- és toronyépítésből adóssága lesz.

Szoboszlai Sándor egyháztag e határozat ellen felebbezéssel él, mert szerinte az egyházköztség tagjai, maguk a presbyterek is eladósodott, szegény emberek, akiknek adózó képességét a presbyterium határozata teljesen lehetetlenné teszi s ekként a teher a még adózóképes egyháztagok vállaira szakad.

Lelkész a presbyterium határozatának megerősítését kéri, azért is, mert az egyháztagok ezt az adózást az építkezések következtében már harmadik éve ismerik és mert beható tudakozódás alapján meri mondani, hogy ezt az áldozatot jó indulattal, készséggel meghozzák a templomépítés érdekében.

Egyházmegyei közgyűlésünk felebbezés elutasításával a tisztabereki presbyterium 1912. márc. 31-ediki 4. sz. határozatát megerősíti s engedélyt ad arra, hogy a presbyterium 100%-os egyházi rendkívüli adót vethessen ki mindaddig, míg az egyháznak templom- és toronyépítésből adóssága lesz.

Elutasítja közgyűlésünk a felebbezést, mert nyilvánvaló egyfelől az, hogy templomot építeni sem Tisztabereken, sem

másutt, az egyháztalagok áldozathozatala nélkül nem lehet; másfelől az, hogy a megszavazott 100% rendkívüli adó semmiképpen nem róhat olyan mérvű terhet az egyháztagokra, amely romlásba vinné őket. Templomépítés idején ennél sokszorosan nagyobb áldozatot hoztak már egyes egyházak szegény hivei éppen egyházmegyénkben is. Templomépítés érdekében kifejtett áldozatkészsége bizonyára még senkit tönkre nem tett. Éppen azért elvárja közgyűlésünk a tisztabereki egyház *adózőképesebb* tagjaitól, hogy csüggeteg kislelkűség helyett, a rendkívüli adón kívül, önkéntes, példaszerű áldozatkészséggel világoljanak a kevésbbé tehetős, de adózni mégis kész egyháztalagok előtt.

Miről felebbező kivonaton értesítetik.

112. Lázárii egyházközség presbytériuma azzal a kéréssel fordul egyházmegyei közgyűlésünkhöz, hogy egyházfentartási külön alap létesítése alól mentessék fel. A kérés indokául az van előadva, hogy az egyház 1905-ben 130 köblös földet vett 25000 K adóssággal, ennek törlesztésére évi 1237 K-t fordít 50 éven át, ami úgy tekinthető, mintha egyházfentartási alapra tételnék félre. Kérelmezi végül, hogy a földvásárlásra fordított összeg egyházfentartási alapnak tekintessék, annyival is inkább, mivel kiadásait így is nehezen fedezheti s mert a vett birtokkal az egyház jövője teljesen biztosítva van.

Egyházmegyei közgyűlésünk a lázárii egyház kérelmét ilyen alakban nem teljesíti; abban az esetben azonban, ha az egyház érvényes határozattal kimondja s e határozatát esperes úrnak bemutatja, hogy a vett 130 köblös föld egyházfentartási alapot képez s mint elkülönített vagyon kezelik, amiről való számadását esetről-esetre az egyházlátogatóság elé terjeszti, a kéréshez már most hozzájárul s a lázárii egyházat külön egyházfentartási alap létesítése alól felmenti.

Ezzel kapcsolatban egyházmegyei közgyűlésünk kimondja azt is, hogy f. évi 54. számú határozata alól mindazokat az egyházakat felmenti, amelyeknek oly összegű egyházfentartási alapjuk van, hogy annak tőkésített évi kamata felér az egyház évi rendes bevételeinek 5%-ával.

113. Bagoly Albert szatmárgörbedi tanító az iránt kérelmez, hogy részére tanítói gyűlési fuvar- és napidij címén 8 évre visszamenőleg 80 K utaltassék ki.

Egyházmegyei közgyűlésünk figyelmezteti kérvényező

tanítót, hogy kérésével a jövőre nézve forduljon a szatmár-görbedi egyház presbyteriumához, melynek kötelessége tanítója részére gyűlési fuvar- és napidíj czimén évi költségvetésébe bizonyos mérsékelt összeget felvenni s azt meg is adni. A multa vonatkozó kérésével pedig elutasítja, mivel maga beismeri, hogy a presbyteriumtól eddig sohasem kért ilyen czímen semmit, a felügyelő lelkész pedig költségvetési felhatalmazás nélkül azt részére ki nem utalhatta.

114. Szabó András és neje amaczi lakosok az iránt kérelmeznek, hogy az amaczi ref. egyház nevére tévesen telekkönyvezett amaczi 100. sz. betétben I. alatt felvett és 423. 424. hrsz. alatt foglalt ingatlannak nevükre leendő átírása engediezzék meg.

Az egyházmegyei közgyűlés presbyterium jegyzőkönyvéből megállapítja a téves telekkönyvezést, azért beleegyezik abba, hogy az amaczi 100. sz. betétben I. alatt felvett és 423. 424. hrsz. alatt bevezetett ingatlan Szabó András és neje Asztalnok Ida javára a téves telekkönyvezés kiigazításaként bekebeleztessek. Szükségét látja azonban annak, hogy erről nem egyszerű nyilatkozat, de átadási okirat állíttassék ki, mely úgy az átadók, mint az átvevők által aláírassék, miután telekkönyvi szabályok szerint egyszerű nyilatkozat tulajdonjog átírás alapjául nem szolgálhat.

Mielőtt azért jelen határozat az egyházkerületre felterjesztetnék, utasíttatik az amaczi prsebyterium, hogy a szabályszerű átadási okíratot mutassa be az esperesi hivatalnál s az iratok azzal terjesztessenek fel jóváhagyás végett.

115. A vámfalui ref. egyház a rózsapallagi határban levő 274. sz. betétben A. I. alatt foglalt, 1465. hrsz. a. fekvő 1252 □-öl kiterjedésű ingatlan eladhatása iránt kérelmez.

Miután a csatolt presbyteri jegyzőkönyvből az tűnik ki, hogy az eladatni szándékolt ingatlan alig hajt valami hasznos s miután az különben is az erdők közé van beékelve, mely körülmény használhatóságát is korlátozza, az érték csekélységére való tekintettel, egyházmegyei közgyűlésünk bizottság kiküldésének mellőzésével elfogadja a presbyterium előterjesztését, az eladást engedélyezi s e határozatot a kerülethez felterjeszteni rendeli.

116. A kishodosi egyház presbyteriuma 57—1912. sz. határozatában 3000 korona kölcsön felvételének engedélyezését kéri.

Miután a presbyterium név szerint való szavazással döntött a kölcsön felvétele ügyében, közgyűlésünk a 3000 korona kölcsönt egyházi épületek javítására a maga részéről engedélyezi s e határozatot megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

117. Tárgyaltatott a batizi egyházközség kérése, mely szerint temploma kijavítására és toronyépítésre vonatkozó terv és költségvetés jóváhagyását kéri.

Egyházmegyénk közgyűlése támaszkodva 39—1912. szám alatt kelt előző határozatára, a törvény betartása mellett hozott presbyteri határozatot, az ennek kapcsán bemutatott toronyépítési terveket s az erre vonatkozó és 17236 K végösszeggel lezárt költségvetést jóváhagyja s a záradékolt eredeti okmányokat határozata kapcsán folyamodó egyházközségnek visszaadni rendeli.

118. Olvastatott az alsófernezelyi fiókegyház presbyteriuma részéről Soltész Elemér felügyelő-lelkész kérvénye, melyben a fiókegyház által építendő imaház tervrajzának és költségvetésének jóváhagyását kéri.

Méltányolva a kisdudai fiókegyház nemes törekvését és áldozatkész buzgóságát, a bemellékelt és törvényes formák között létrejött határozattal egyhangulag elfogadott tervet és 11100 K végösszeggel lezárt költségvetést közgyűlésünk jóváhagyja, tudomásul veszi az imaház építési költségeinek fedezetére szükséges költségek előteremtését célzó lépéseket s elrendeli, hogy a jóváhagyási záradékkal ellátott terv és költségvetés folyamodónak kiadassék.

119. Egrii egyház lelkésze kéri a presbyterium aug. 25-én 2. sz. a. hozott, ujonnan építendő lelkészi lakás tervét és költségvetését elfogadó határozatának jóváhagyását.

Utasítja közgyűlésünk nevezett presbyteriumot, hogy a szóban forgó ügyben névszerinti szavazással hozzon új határozatot s azt az esperesi hivatalhoz terjeszsze be. Esperes úr pedig meghatalmaztatik, hogy szabályszerűen hozott határozat után, amennyiben a tervet s költségvetést szakértő elfogadhatónak minősíti s az építkezésre kellő fedezet van, az építésre engedélyt adjon. Kiváncosnak tartja azonban közgyűlésünk, hogy a tervezett lelkészi lakás a jelenleginél nagyobb telekre építtessék s ily irányu határozatra és intézkedésre felhívja a presbyteriumot.

120. Olvastatott a kakszentmártoni egyházközség presbyteriumának kérvénye, melyben a lelkész-lak és melléképületei átalakításához készített terv és költségvetés jóváhagyásáért folyamodik.

Az egyházmegye közgyűlése a f. évi 37. szám alatt kelt rendelkezésére való hivatkozással a bemutatott tervet és 7802 K 10 fillér összeggel lezárt költségvetést jóváhagyja és a jóváhagyási záradékkal ellátott csatolmányokat folyamodó presbyteriumnak kikézbcsíttetni rendeli.

121. Az avasujvárosi egyház presbyteriuma betcrjeszti két iskolájának átalakítására vonatkozó tervét és költségvetését s kéri azok jóváhagyását.

Egyházmegyénk közgyűlése a törvényes formák között elfogadott terveket és költségvetést — és pedig a leányiskola költségvetését 9809 K 14 fillér, a fiúiskoláét pedig 5361 K végösszegben — jóváhagyja s a betcrjesztett okiratokat folyamodó egyházközségnek visszaadni rendeli.

122. Tárgyaltatott a kishodosi egyház presbyteriumának folyamodása, melyben a templom- és toronyjavításhoz szükséges költségvetés jóváhagyását kéri azzal, hogy a munka teljesítése csak a jövő tavasszal fog megkezdetni.

Az egyházi törvény I. t.-cz. 43. §-a szerint a költségvetés, mint amelynek végrehajtása az egyházra terhes szerződés megkötését kívánja, névszerinti szavazással lett volna elfogadandó, miért is a kérelem hiánypótlás végett azzal adatik vissza, hogy az egyházközség presbyteriuma a munka megkezdésének bejelentése alkalmával a névszerinti szavazásról szóló jegyzőkönyvet jóváhagyás végett az esperesi hivatalhoz terjeszsze be.

123. A sárközi egyházközség építendő temploma és tornyára vonatkozólag betcrjesztett terv és költségvetés kapcsán ismertettelett Erdélyi István, Szatmárnémeti sz. kir. város főmérnöke véleménye, mely szerint a templom- és toronyépítési terv és költségvetés minden ízében műszaki tudással és alapos gondossággal készült s kivitelre teljesen alkalmas.

Az egyházmegyei közgyűlés hivatkozással 47—1912. szám alatt kelt jogerős határozatára, mely szerint a bemutatott terv és költségvetés hozzáértő szakértővel készítendő el, minthogy az egyházközség ennek eleget tett és a felülvizsgáló főmérnök a bemutatott tervet és költségvetést a ki-

vitelre megfelelőnek találta: azokat jóváhagyja és a presbyteriumnak oly felhívással adja ki, hogy az építkezés végrehajtására szükséges fedezetről gondoskodják, a kivitelt ügyészünk közbenjöttével tartott nyilvános árlejtésen biztosítsa és ennek alapján az építési szerződést a becsatolt mintáknak megfelelően kösse meg.

124. Tárgyaltatott a következő jegyzőkönyv, mely felvétellett Bikszádon 1912. szeptember hó 17. napján, a nagybányai egyházmegye segélyosztást véleményező bizottságának gyűlésében.

Jelen voltak alantirottak.

Sinka Lajos biz. elnök akadályoztatása miatt nem jelenhetvén meg, a bizottságot esperes úr Oláh Sándor szamoskrassói lelkésszel egészíti ki. Jegyzőkönyv vezetésére Oláh Sándor kéretett fel.

I. Közalapi tőkekamat-segélyért folyomodik 15 egyház, és pedig:

a) Alsófernezely kér 8000 K tőkének megfelelő kamatsegélyt imaházépítés céljára.

b) Avasujváros két iskola átalakítási költségeinek fedezésére kér 5000 K tőkének megfelelő 250 K kamatsegélyt.

c) Dobrácsapáti templomépítési célra folyomodik segélyért.

d) Felsőfalu 4000 K tőke után kér segélyt imaházépítésre.

e) Garbolcz kér 8000 K tőkének megfelelő 400 K segélyt lelkész-lak építési célra.

f) Kakszentmárton lelkész-lak-átalakítás céljára 7000 K tőke kamatsegélyt kéri.

g) Kishodos kér 4000 K tőkének megfelelő segélyt templom- és torony-renoválási célra.

h) Méhtelek adósságtörlesztésre kér 11000 K tőkének megfelelő 550 K tőkekamat-segélyt.

i) Misztótfalu 5000 K tőke kamatsegélyért kérelmez új lelkész-lak építési célra.

k) Pettyén lelkész-laképítés céljára kér 8000 K tőkének megfelelő 400 K tőkekamat-segélyt.

l) Sándorhomok 9000 K tőke után templom és torony fedése céljára folyomodik segélyért.

m) Tisztaberek templomépítési célra 12000 K tőkének megfelelő 600 K segélyt kér.

n) Uszka kér 4000 K tőkének megfelelő 200 K tőkekamat-segélyt lelkész-lak-építési célra.

o) Józsefháza adósságtörlesztésre kér 1000 K tőke után 50 K segélyt.

p) Vámfalu 8000 K tőke megfelelő 400 K segélyét kéri adósságtörlesztési célra.

Bizottságunk teljes tudatában annak, hogy a folyamodó egyházak szükségai tényleg fennállanak s meg lévén győződve arról, hogy a segélyezésre mindnyájan a legnagyobb mértékben rászorultak, tekintettel az új segélyezési ciklusra, különbséget közöttük nem tesz, hanem betűrendben mind a 15 egyházat első helyen s a legmelegebben ajánlja segélyezésre.

II. Közalapi egyszersmindenkori segélyt 6 egyház kért, u. m. Garbolcz adósságtörlesztésre 500 K; Kakszentmárton lelkészlaképítés céljára 1200 K; Vámfalu adósságtörlesztésre 1200 K; Pettyén lelkészlaképítési célra 1200 K; Felsőfalu 400 K-t kér; Uszka lelkészlaképítésre 2000 K segélyért folyamodik.

Bizottság a kérvényező egyházakat a legjobb indulattal ajánlja segélyezésre és pedig az 1200 K nagysegélyre Kakszentmártont, Vámfalut, Pettyént, Uszkát s kisebb segélyekre a többi egyházakat is melegen ajánlja.

III. Népiskolai tökesegélyért folyamodnak: Sárközújlak, Ombod, Avasújváros, Méhtelek egyházak.

Bizottságunk a folyamodó egyházakat, első sorban Sárközújlakot és Avasújvárost, a kért segélyekre melegen ajánlja.

IV. Rendkívüli államsegélyt kérnek: Varga Jenő méhteleki, Kovács László garbolczi, Nagy Sándor rozsályi lelkészek, Oroszlán István szárazberek, Csele József kiskolcsi, Karikás Sándor dobrácsapáti, Katona Zoltán méhteleki és Bagoly Albert szatmárgörbedi tanítók.

Bizottság meggyőződve arról, hogy a kérvényezők valóban elemi kárt szenvedtek, Bagoly Albert szatmárgörbedi tanító kivételével, aki állásától föl van függesztve, folyamodókat rendkívüli államsegélyre jóindulattal ajánlja.

V. Ref. segélyegylethez folyamodnak: Alsófernezely, Józsefháza, Kakszentmárton, Kishodos, Szamoskrassó, Tisztaberek.

Bizottság a részben adósságtörlesztésre, részben építési célra kérvényező egyházakat segélyezésre a legmelegebben ajánlja.

VI. Egyházmegyei államsegélyből osztalékot kérnek: Sárközújlak 2000 K-t iskolája nagyobb mérvű átalakítása és felszerelésére, Batiz 400 K-t iskolaátalakításból származó adóssága törlesztésére, Nagyhodos 1000 K-t iskolaátalakítás- és lelkészlak javításra, Szatmárpálfalva 400 K-t templomfedelezés céljára, Józsefháza 400 K-t iskola és tanítói lakás céljára; Patóháza, Dobrácsapáti, Kiskolcs kisebb-nagyobb osztalékot kérnek.

Bizottságunk az 1000 K segélyre Sárközüjlakot, 400—400 K-ra Batizt és Nagyhodost, Szatmárpálfalvát pedig 200 K segélyre ajánlja.

Józsefháza szintén reá van utalva a segélyezésre, de mivel iskolája átalakítására 1914-ig haladékot nyert, ezuttal sürgősebb segélyt igénylő egyházakat kellett előnyben részesíteni.

Patóháza, Dobrácsapáti és Kiskolcs kérvényei teljesen felszereltek, épen ezért segélyezésre, még ha az alap ki nem merült volna is, nem ajánltnak.

Kelt mint fent. *Kató Béla, Bogdán Lajos* bizottsági tagok, *Oláh Sándor* bizottsági jegyző.

Egyházmegyei közgyűlésünk a segélyosztó-bizottság javaslatait és indoklásait elfogadva, a folyamodó egyházakat, lelkészeket és tanítókat a maga részéről is a legmelegebben ajánlja a kért segélyekre. Végül az egyházmegyei államsegély felosztására vonatkozó javaslatot határozati erőre emeli.

125. Az egyházkerületi közgyűlés 90—1912. sz. felhívásának megfelelően adójáni felügyelő lelkész Sepsy Mariska birtokivét és családi értesítőjét betérjeszti.

A jelzett okmányokat a 32—1912. egyházmegyei határozathoz csatolt iratokkal együtt az egyházkerületre fölterjeszti közgyűlésünk.

126. Szárazberekli lelkész 64—1912. sz. egyházmegyei határozatra vonatkozólag jelenti, hogy az ottani úrbéres társaság a kérdéses árok átíratásának kérelmétől — tekintettel arra, hogy ez az árok mintegy 60 tulajdonos érdekét érinti — elállván, újabban csupán a 146. sz. betétben 969. hrsz. alatt fölvetett 615 □-öl területű marhajáró utra nézve kéri tulajdonjogának elismerését. Ezt a kérelmet a presbyterium 5—1912. sz. határozatában s ennek megfelelően kiállított, 1912. szept. 5-ről kelt nyilatkozatában készséggel teljesíti, amennyiben a szóban forgó út tévedésből íratott volt az egyház nevére.

Lelkész a bemutatott nyilatkozat jóváhagyását kéri.

Közgyűlésünk a szárazberekli úrbéres társaságnak a szárazberekli 146 sz. betétben 969. hrsz. alatt fölvetett 615 □-öl területű utra vonatkozó tulajdonjogát elismerő és a szárazberekli presbyterium 5—1912. sz. határozata alapján kiállított nyilatkozatot a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületre fölterjeszti.

127. Uszkai presbyterium 1912. márcz. 26-án 15. sz. a. kelt, 45⁰/₀-os egyházi pótadó kivetését kimondó határozatának megerősítését kéri.

Közgyűlésünk utasítja nevezett presbyteriumot, hogy határozatát az I. t.-cz. 43. §-ában foglalt rendelkezésnek megfelelően újból hozza meg; esperes úrat pedig fölhatalmazza, hogy a majd szabályszerűen meghozott és hozzá betérjesszendő határozatot jóváhagyhassa.

128. Nagykolcsi presbyterium 27—1912. és 30—1912. sz. a. egyhangulag elhatározta, hogy jelenlegi lelkészének 1912. évtől kezdve személyhez kötött évi 200 K drágasági pótlékot ad az egyház rendes bevételeinek terhére.

Közgyűlésünk a különben egyszerűen költségvetési tételként kezelendő személyi pótléokra vonatkozó s az ifju lelkész munkásságát méltányló határozatot elismeréssel tudomásul veszi.

129. Gy. Kovács József onbodi lelkész a presbyterium 1912. május 27-én tartott gyűlésének 3. számú határozata alapján betérjeszti az org. kántortanítói állomás megváltoztatott, a régivel szemben tetemes emelkedést mutató díjlevelének 4 példányát.

A díjlevelet, mely az egyházkerületi határozatoknak mindenben megfelel, egyházmegyei közgyűlésünk a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületre felterjeszti.

130. Az adorjáni presbyterium 1912. március 14-iki 4. számú határozatával, illetőleg 1912. szeptember 5-én tartott gyűlésében hozott pótlással megállapított kántortanítói díjlevél 4 példányát jóváhagyás végett bemutatja.

Egyházmegyei közgyűlésünk a díjlevelet, bár az a 469—1910. számú, illetőleg a 352—1911. számú egyházkerületi határozatoknak csak részben felel meg, tekintettel arra, hogy a belhivatalnokok fizetésének megállapítása a törvényhozás, a zsinat jogkörébe esik, így kérdésbe tehető, hogy a főt. konvent 75—1910. számú határozata bir-é kötelező erővel; tekintettel arra, hogy az énekvezérek az ú. n. naturálékban énekvezéri működésükért bizonyos, nem egy helyen teljesen megfelelő ellenszolgáltatást nyernek; tekintettel arra, hogy az adócsökkentési segélyben részesülő egyházak is csak a revizio — a tíz év letelte — után juthatnak a külön kántori fizetés minimuma költségvetésbe való beállítása révén segélyhez, a segélyben nem részesülő egyházakra pedig, amelyek-től várható volna, hogy a 240 K minimumnál ne álljanak meg,

ujabb, alig elviselhető teher hárul; tekintettel arra, hogy a mi kicsiny és szegény egyházaink az iskola fentartás terhei alatt, amelyeket az állam a maga sokféle követelésével évenként nehezít, így is roskadoznak; végül tekintettel arra, hogy 469—1910. számú határozatában maga az egyházkerületi közgyűlés is csak a „lehetőséghez mérten“ kívánja a külön kántori fizetés beállítását: a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületre fölterjeszti.

131. A rozsályi presbyterium 1912. július 14-én tartott gyűlése 2. számú határozatával megállapított tanítói díjlevél 4 példányát jóváhagyás végett beterjeszti.

Egyházmegyei közgyűlésünk a bemutatott díjlevelet, ha a presbyterium beállítja abba a 400 □-öl kertilletményt vagy annak értékét s ezzel a pótlással esperes úrhoz 15 nap alatt beküldi — tekintettel előző számú határozatára — a maga részéről jóváhagyja s megerősítésre az egyházkerületi gyűléshez felterjeszti.

132. Az ombodi egyház presbyteriuma 1912. júl. 6-án tartott gyűlése 3. számú, névszerinti szavazás rendjén hozott határozata kapcsán az iránt kérelmez, hogy két iskolája befedelezése céljából 4000 korona kölcsönt vehessen fel s ennek fedezetéül az egyháztagok állami adója után 5 éven át 25%-os rendkívüli adót vethessen ki.

Egyházmegyei közgyűlésünk a törvényes formák megtartásával hozott határozatot jóváhagyja, a 25%-os rendkívüli adó kivetését és a 4000 K kölcsön felvételét megengedi s jelen határozatát megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

133. A rozsályi presbyterium 1912. aug. 25-én tartott gyűlése 3. számú határozata alapján azt kéri, hogy részint régi váltóadóssága visszafizetése, részint a tanítói lakás építési költségeinek fedezésére 4000 K kölcsönt vehessen fel s ennek fedezetéül a hivek állami adója után 20%-os rendkívüli adót vethessen ki.

Egyházmegyei közgyűlésünk a rozsályi egyház mindkét irányú kérelmét jóváhagyja s jelen határozatát megerősítés végett a főtiszt. és mélt. egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

134. Kispaládi lelkész az iránt kérelmez, hogy a Pólya Sándor templomépítési vállalkozó által biztosítékul annak idején nála letett értékpapírok és szelvények őrizete alól mentessék föl, sőt utasíttassék

arra, hogy a biztosíték egész összegét a kispaládi egyháznak, mint kétségtelen tulajdonosnak adja át.

E tárgyban egyházmegyei ügyész javasolja, hogy a kispaládi templomépítés számadása felülvizsgálás végett adassék ki az egyhm. számvizsgáló bizottságnak s ennek jelentése alapján állapítsa majd meg közgyűlésünk, mennyiért vállalta el vállalkozó a templomépítést, mennyibe került az tényleg, mennyi a túlfizetés és mondja ki, hogy e túlfizetés apasztására a biztosíték s annak időközi kamatai a kispaládi egyház javára elszámolandók; addig is lelkész utasíttassék, hogy a koronajáradék-kötvényeket s azok időközi kamatait az egyház gondnokának adja át.

Közgyűlésünk ügyész javaslatát mindenben elfogadja s utasítja kérelmező lelkészt, hogy a templomépítés számadását a számvevőszék elnökéhez küldje be, a biztosítékként őrzött értékeket az egyház gondnokának adja át; a kispaládi presbyteriumot pedig kötelezi, hogy ezt a — lelkész jelentése szerint 7865 K 64 fillért kitevő — tőkét, mint „templomépítési alapot” külön kezelje.

135. A dobrácsapáti felügyelő lelkész a templomrajzot és költségvetést jóváhagyás végett beterjeszti.

Egyházmegyénk közgyűlése a beterjesztett rajzot és költségvetést azzal adja vissza folyamodónak, hogy tegye a presbyterium újabb megfontolás tárgyává, vajjon nem volna-e kívánatos a felülvizsgáló főmérnök úr véleménye szerint a tervet egyszerűsíteni, hogy ily módon az egyházközség tagjainak terhe könnyíttessék; egyben pedig ismét felhívja az egyházközség presbyteriumát, hogy a f. évi 48. szám alatt kelt közgyűlési határozatban foglaltakhoz híven jelölje meg a fedezeti alapot, melyből az építkezést foganatosítani szándékozik; amennyiben aztán az egyház kellő fedezettel rendelkezik s a szakértői vélemény a tervet elfogadásra ajánlja: esperes úr az építésre engedélyt adhat.

136. Olvasatott a sárközlaki egyház presbyteriumának kérelme, melyhez két tervet is csatol s kéri az iskolájának átalakítására vonatkozó költségvetéssel együtt való jóváhagyását.

Egyházmegyénk közgyűlése az 1911—84. szám alatt hozott jogerős határozatára támaszkodva, az iskola átalakítására vonatkozólag beterjesztett I. számú tervet és az erre vonatkozó költségvetést jóváhagyja azzal, hogy utasítja az

egyházközség presbyteriumát, hogy a kivitelre vonatkozó fedezetet jelölje meg s ennek kapcsán névszerinti szavazással hozott határozatban mondja ki, hogy az I. számú tervet fogja foganatosítani s ezt a határozatot tudomásulvétel végett az esperesi hivatalhoz terjeszse be.

137. (Lelkészegyesület előterjesztése.)

a) Lelkészegyesület az ifjúsági egyesületek megszervezését és céltudatos vezetését, az ifjúság vallásos oktatását, valamint általában a belmissiói munkásság körében a lelkeszi kar hathatós tevékenységét és buzgalmát kívánatosnak és szükségesnek tartja, illetőleg e téren leendő munkálkodásra a lelkeszek figyelmét felhívja. Hogy azonban a fontos, de sok tekintetben új és ismeretlen munkamezőn kellő tájékozottsággal rendelkezzenek, javasolja, hogy az O. R. L. E. idei budapesti gyűlésével kapcsolatosan rendezendő belmissiói kurzusra Soltész Elemér nagybányai és Varga Jenő méhteleki lelkeszek küldessenek fel, kik szerzett tapasztalataikat alkalmas módon és időben lesznek szívesek közölni a lelkeszi kar tagjaival. Költségeik fedezésére 100—100 koronának az egyházmegyei közpénztárból leendő folyósítását hozza javaslatba.

Egyházmegyei közgyűlésünk lelkeszegyesület előterjesztését és javaslatát határozati erőre emeli; ehez képest Soltész Elemér nagybányai és Varga Jenő méhteleki lelkeszeket az O. R. L. E. idei közgyűlésével kapcsolatosan folyó évi október elején tartandó belmissiói kurzusra felküldi s költségeik fedezésére egyházmegyei pénztárból 100—100 koronát utalványoz.

b) Olvastatott a szamoskrassói lelkeszi kör előterjesztése az állami népiskolákban a hitoktatást végző lelkeszek illetményének felemelése tárgyában.

Lelkészegyesület az előterjesztéshez hozzájárulván, kimondja, hogy a vallástanítás első sorban egyházi érdek lévén, az állam által adott illetményhez az egyház is járuljon hozzá annyiban, amennyiben ez a tiszteletdíj a szolgálat egyenértékének meg nem felel. S midőn ez ügyben leendő érdemleges határozat hozatalra egyházmegyei közgyűlést felkéri, egyuttal a tekintetben is kéri hathatós közbenjárását, miszerint az egyházi főhatóságok útján keresse meg a vallás és közoktatásügyi miniszter urat, hogy a már eddig folyósított hitoktatói tiszteletdíjakat ne szállítsa lejjebb.

Egyházmegyei közgyűlésünk lelkeszegyesület határoza-

tához hozzájárul s ehez képest felhívja azon egyházakat, hol a hitoktatói díj a szolgálat egyenértékének meg nem felel, hogy a hitoktatást végző lelkész illetménye az egyház-köztség terhére fölemeltessék, másfelől pedig felettes hatóságaink közbenjöttével felterjesztéssel járul a V. K. miniszter úr elé, hogy a már eddig folyósított hitoktatói tiszteletdíjak le ne szállítsanak. Egyben felkéretnek a hitoktató lelkészek, hogy ott, ahol az énektanítás terén hiányok vannak, igyekezzenek közremunkálni azok elosztására s a hitoktatásra rendelt órákon maguk is gyakoroltassák a növendékekkel énekeinket.

138. (A számvizsgáló-bizottság jegyzőkönyvéből.)

2. szám. Tárgyaltattak az 1911. évi számadások vizsgálatáról szóló jelentések.

I. Mint kifogástalan és rendben talált számadásokat, észrevétel nélkül javasoljuk elfogadásra a következő egyházakét:

Apahegy, Garbolcz, Nagyhodos, Uszka, Vámfalu, Kiskolcs, Tisztaberek.

II. Mint az 1912—54. III. számú egyházmegyei határozat alapján részint pótlás, részint ujraszerkesztés végett visszaadott s most újra beterjesztett és rendben talált számadásokat szintén elfogadásra ajánljuk a következőket:

Erdőd, Mikola, Szamoskrassó, Szatmárhegy, Adorján, Misztótfalu, Ombod, Dobrácsapáti.

III. A következő egyházak számadásait az alábbi észrevételekkel ajánljuk elfogadásra:

a) *Apa.* A reformáció emlékünnepi perselypénz a közalappal s nem a közigazgatási tartozással számolandó el; a virágvasárnapi perselypénz pedig az orsz. lelkészi nyugdíjintézeti járulékkel s nem a segélykérő egyházakkal, hova illetéktelenül van besorozva; a Gusztáv Adolf-egyesületnek küldött segély is, mint amely külön tétel alá tartozik. Jövőre a tételek helyes csoportosítására ügyeljen.

b) *Aranyosmedgyes.* Jövőre a költségvetési tételek összegeit vezesse be a számadási főkönyv „Előirányzat” cz. rovatába. A nyugtlakat a számadási főkönyv czimeit szerint csoportosítsa. Bevételeiben az egyházi és lelkészi földhaszonbért külön tétel alatt vezesse be számadásába. Ellen nyugtái hiányosak; jövőre minden bevételt igazoljon. A naplószámokat mindenütt írja be a számadási főkönyvbe pontosan. Lelkész nyugtázza fizetéseit. Harangozó fizetésére költségvetésébe nem vett fel

semmit s kiadott 72 koronát, de abból nyugtával csak 31 korona van igazolva; pótlólag küldje be e kiadás jogosságának s a nem nyugtázott 41 korona kiadásnak igazolását. A kiadásokat az nyugtázza, aki a pénzt felveszi és nem a lelkész.

c) *Nagykolcs*. Számadásába jövőre vegye be a lelkészi földek és termények haszonértékét is. Pénztári maradványa 3500 koronán felül. Ily nagy összeg nem hevertethető gyümölcsözetlenül.

d) *Szalmárgörbed*. Számadási főkönyvének előirányzati rovatába írja be jövőre a költségvetés vonatkozó tételeinek összegeit. Bevételeiből 435·63 K van igazolva utalvány-szelvénynyel is, a többi csak naplóval. Jövőre minden bevételi tételt igazoljon. Nyugtáit a számadási főkönyv címei szerint rendezze és csoportosítsa és ne a gondnoki napló szerint. Kiadásait ne csak naplóval igazolja, hanem nyugtával is. Bagoly Albert tanítónak kiadatott készpénz fizetésébe 1912. február végéig 4 drb nyugta szerint 688·48 K, a számadási főkönyvbe azonban csak 589·87 K íratott be, így a gondnok javára marad 98·61 K, mint 1911. évi túlkadás, mely az 1912. évi január—február havi tanítói fizetésbe számolandó el; az ilyen túlkadásoktól jövőre tartózkodjék.

e) *Sárközújlak*. Számadási főkönyvének előirányzati rovatába írja be jövőre a költségvetési tételek összegeit s a naplósámokat mindenütt és pontosan. Minden bevételről ellennyugta csatolandó és nem bizonylat; az ellennyugtát az írja alá, aki fizet, ahol pedig ez nem lehet, ott a gondnok írja alá s lelkész igazolja. Gondnoki naplójában az összegezés az év végén az év elejétől s ne második felétől kezdődőleg eszközölje, így fog egyezni a számadási főkönyv végösszegeivel. Lelkész és tanító jövőre ne csak a készpénzről, hanem a földhaszonról és államsegélyről is adjon nyugtát. Minden nyugta hátlapjára ráírandó a számadási főkönyv cím- és folyó- vagy naplószáma. A kiadásokról nem igazolvány állítandó ki, hanem nyugta, gondnok aláírásával és lelkész igazolásával olyan esetekben, hol az összeg csekélysége miatt, vagy egyéb ok miatt a pénzfeltevő sem számlát, sem jegyzéket nem ad. Jövőben csak nyomtatott nyugta űrlapokat használjon. Az észrevételeket ne a nyugta hátlapjára, hanem a számadási főkönyv „Jegyzés” rovatába írja. Gazdálkodási kiadásai is nyugtázandók.

f) *Nagypalád*. Gondosabban és a külsőre is több súlyt helyezve állítsa össze számadásait. Különösen nagy összeget képviselő tőkepénzeiről áttekinthetőbb és részletesebb, mindenek felett pedig rendszeres számadást terjesztszen jövőre az egyházmegye elé.

g) *Kispeleske*. Számadása rendben; miután azonban a számadás

bevételi tételei között magtári kamatjövedelem is szerepel s így feltehető, hogy magtári tőkéje is van: jövőre úgy a magtári alapról, valamint egyéb alapjairól rendszeres számadást terjeszsen az egyházmegye elé.

h) *Köszegremete*. Jövőre nagyobb gonddal és körültekintéssel készítse számadásait, melyekben a havi zárlatok pontosan eszközlendők. Tőkepénztári számadása néhány tétel (végösszegek) felsorolásából áll. De hogy tőkéi kiknél és milyen % mellett vannak elhelyezve, vannak-e telekkönyvileg, vagy csak kezességi jótállás mellett biztosítva? mindezek a betérjesztett fél ív papírról meg nem állapíthatók. Jövőre nyugtákkal és ellennyugtákkal felszerelt rendszeres számadást és nem kimutatást terjeszsen az egyházmegye elé, mit a presbyterium megvizsgált és elfogadott. Különösen megkiváncsítják, hogy tőkéit a gondnoki számadástól teljesen elkülönítve kezelje, mert a mai rendszer szerint úgy látszik, a törlesztett tőkeösszeg (vissza fizetés) is befoglalatik a gondnoki számadás december 31-iki pénzmaradványában s így jó ideig gyümölcsözetlenül hever és nem állapítható meg, mi a fel nem használható tőkék végösszege.

IV. El nem fogadható és így pótlás és újraserkesztés végett visszaküldendő számadások a következők:

a) *Sárköz*. Számadása a presbyterium által nincs megvizsgálva és elfogadva. Számadása készítésénél jövőre, de ezuttal is vegye figyelembe a következőket: Egyháza nevét és a számadási év számát minden lapra jegyezze fel az e célra szolgáló helyre. A számadási főkönyv előirányzati rovatába a költségvetésben szereplő összegeket írja be. A nyugták hátlapjára írja fel a naplósámokat. Gondnoki naplójába minden bevételi és kiadási tételt vezessen be, tehát azokat is, melyek a lelkész és tanító fizetését képezik, hogy a végösszegek úgy naplójában, mint számadási főkönyvében egyezők legyenek. Minden 2 koronán felüli tételről kivétel nélkül nyugtája és ellennyugtája legyen. Pénztárában soha ne hevertessen 200 K-nál nagyobb összeget. Tőkepénzéről pedig ne egyes adatokat szolgáltatson, hanem rendszeres számadást készítsen, mit összes számadásaival együtt a presbyterium elé terjeszsen megvizsgálás és elfogadás végett s ennek megtörténte után teljesen hiánytalanul felszerelve küldjön az egyházmegyére.

b) *Rozsály*. Számadási főkönyve összegezve nincs ugyan, de azért presbyterium elfogadta. Nincs összegezve azért — lelkész jelentése szerint — mert gondnoki naplóval nem egyez. (Pedig csak azért nem egyez, mert a naplóból nem vezette át a 69. t. alatti 60 fillért és a 81. tétel átvezetésénél 06 fillér a tolban maradt!)

Költségvetést nem csatolt, így össze sem hasonlítható. Számadatilag helyes.

Nyugtái és ellennyugtái hiányosak. És pedig hiányzik 136 tétel-számból 74 db.

Könyöradomány-gyűjtés összege: 1837 K 74 f nincs igazolva. Készpénzmaradvány: 127 K 23 f. Apró kölcsöntőkéit (15 K 06 f a kamatja) nem mutatja ki. Terhét sem mutatja ki, pedig váltót is törleszt s törlesztéses kölcsön utáni kamatot is 2 ízben. Magtári számadása rendben, tőkéje 30 egyénnél 153 véka. Magtári számadása helybenhagyása javasoltatik, másnemű számadásai rendbehozatalára és elkészítésére Joó Kálmán számvizsgáló bizottsági tag kiküldését hozzuk javaslatba.

c) *Sándorhomok*. Miután a számadási főkönyv a le sem zárt gondnoki naplóval sem tételeiben, sem végösszegében nem egyezik, továbbá ellennyugtái nincsenek s csak egy esperesileg meg nem erősített, kiigazgatott költségvetést csatol, számadása jelen alakjában el nem fogadható, hanem pótlás és újraszerkesztés végett visszaadandó. Számadása készítésénél legyen figyelemmel arra, hogy a gondnoki naplóban havi zárlatot eszközöljön, annak tételei között legyen beillesztve a behivatalnoki mindennemű fizetés, melyeket ha bevétel: ellennyugtákkal, ha kiadás: nyugtákkal tartozik igazolni.

V. Végül megjegyezzük, hogy Szatmárudvari és Berend egyházközségek 1911. évi számadásai mindeztideig beterjesztve nem lettek; ennél fogva javasoljuk, hogy a számadásnak a helyszínen leendő elkészítésére és megvizsgálására Oláh Sándor számvizsgáló bizottsági tagot egyházmegyei közgyűlésünk küldje ki.

3. szám. Vass Gyula dr. számvizsgáló bizottsági tag, másnemű elfoglaltságára hivatkozással, bizottsági tagságáról lemond s helyének betöltését kéri.

Számvizsgálóbizottság sajnálattal veszi tudomásul érdemes, munkás tagjának, dr. Vass Gyula urnak lemondását s midőn ezt egyházmegyei közgyűlésünknek bejelenti, javasolja, hogy helye Sinka Lajos tanácsbíró úrral töltsék be.

Kmf. *Tóth Mór* sz. v. b. e. *Joó Kálmán, Kócsi Péter; Oláh Sándor* bizottsági jegyző.

Közgyűlésünk a számvizsgáló bizottság jelentését tudomásul veszi, javaslatait határozati erőre emeli; az egyház számadásának megvizsgálására Rozsályba Joó Kálmánt, Szatmárudvariba és Berendre Oláh Sándort kiküldi s a dr. Vass

Gyula lemondásával megüresedett bizottsági helyre Sinka Lajost megválasztja.

139. Szabó József, missziói biz. előadó jelenti, hogy az egyet. konvent f. évi 79. számú határozatának 6. pontja értelmében az egyes missziói körök lelkészei betérjesztették az e. m. misszió bizottsághoz a vallásoktatásnak a missziói körökben való rendezése céljára készült s a megfelelő adatokkal kitöltött nyomtatványokat. Ezeket a bizottság átvizsgálván, a bejegyzett adatokat helyeseknek találta.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kimutatásokat a maga részéről jóváhagyja s a kerületi missziói előadóhoz elküldeni rendeli.

140. Bagó Ambrus nagypaládi lakos az iránt kérelmez, hogy a nagypaládi 743. sz. betétben 371. 372. hrsz. a. fölvevett ingatlanokra, melyek tévedésből a nagypaládi egyház nevében állanak, de az egyház presbyteriuma által kiállított nyilatkozat szerint is az ő tulajdonát képezik, tulajdonjoga ismertessék el.

Közgyűlésünk a nagypaládi presbyterium által 1912. szept. 2-án 2. sz. alatt hozott határozat alapján kiállított nyilatkozatot — melyben a presbyterium a nagypaládi 743. sz. betétben 371. 372. hrsz. alatt fölvevett ingatlanokra Bagó Ambrus nagypaládi lakos tulajdonjogát elismeri — a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületre fölterjeszti.

141. Az avasfelsőfalui ref. szórvány 1912. szept. 15-én kimondotta, hogy fiókegyházzá alakul át s kéri határozatának jóváhagyását.

Egyházmegyei közgyűlésünk az avasfelsőfalui szórvány fiókegyházzá alakulását örömmel veszi tudomásul, jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületre felterjeszti.

142. A szatmárhegyi presbyterium 31—1912. sz. határozatával a Középhegyen levő tanítói lakásnak és iskolateleknek 8000 K-ért eladását szabályszerűen kimondotta s a „Szatmárhegyi fogyasztási és értékesítő szövetkezettel“ mint vevővel szerződést kötött. Gy. Kovács József és N. Székely Mihály esperesi kiküldöttek az adásvételt helybehagyhatónak véleményezik.

Közgyűlésünk a betérjesztett adásvételi szerződést a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületre fölterjeszti azzal, hogy a 8000 K vételárat a presbyterium mint egyházfenntartási alapot kezelje mindaddig, míg e tőke ingatlan birtokba előnyösen befektethető leendő.

143. A tisztabereki presbyterium 1912. szept. 10-én tartott gyűlése 21. sz. határozatának kapcsán jóváhagyás végett betérjeszti általános-ságban elfogadott templomtervét és költségvetését.

Egyházmegyei közgyűlésünk a bemutatott tervet és költségvetést jóváhagyja.

144. Minthogy az egyházmegyei tisztikar megbízatása ez évvel lejár, esperes úr megemlékezvén azokról a kimagaslóbb tényekről és eseményekről, melyek egyházmegyénk utóbbi tíz éves történetében megannyi emlékkövei az egyes egyházak épülésének, haladásának, tisztársai nevében is köszönetet mond az egyházmegye részéről tapasztalt bizalomért, támogatásért, a tisztikar lemondását bejelenti s a tisztújításra nézve közgyűlésünk intézkedését kéri.

Miután Molnár Lajos lelkész a közgyűlés tagjai részéről az egyházmegye elnöksége és tisztikara iránt érzett elismerésnek kifejezést adott, közgyűlésünk a következő rendelkezéseket teszi:

a) A lemondó tisztikart a legközelebbi közgyűlésig az ügyek továbbvitelével megbizza.

b) A szavazatok beküldésének határidejéül f. évi november 30-ikát tűzi ki.

c) A szavazás négy külön lapon történik, u. m.: 1) az esperesre; 2) az egyházmegyei gondnokra; 3) hat lelkészi, hat világi tanácsbíróra, lelkészi és világi fő- és aljegyzőre együttesen; 4) két tanítótestületi képviselőre. Az esperesre adott szavazatok Helmeczy József gondnokhoz (Szatmár), a többi szavazatok az esperesi hivatalhoz küldendők.

d) Szavazatbontó bizottságba kiküldetnek egyházmegyei gondnok, illetőleg esperes elnöklete alatt dr. Harcsár Géza, Makai Elek, Molnár Lajos, Nagy Lajos, Tóth Mór.

e) Amennyiben valamelyik állásra általános szavazat-többséget senki sem nyer, elnökség az egyes állásokra 2—2 viszonylag legtöbb szavazatot nyert egyént jelöl ki s a kitűzendő újabb határnapig beérkező szavazatok felbontására a bizottságot ujjalag egybehívja.

f) Ügyész megbízatása — mint a tisztikar többi tagjáé — 10 évre terjed s úgy az ügyészt, mint az egyházmegyei közgyűlés által választandó többi tisztviselőket, képviselőket és bizottságokat az 1913. évi tavaszi közgyűlés választja meg.

145. Esperes úr indítványára

közgyűlésünk meleg köszönetet mond Szentiványi Gyula fürdőtulajdonos úrnak a gyűlés tagjai részére biztosított kedvezményekért és a fürdő nagytermének a közgyűlés helyéül átengedéseért; úgyszintén Teller Ferencz fürdőigazgató úrnak, ezuttal is tapasztalt szíves előzékenységeért.

146. Végezetre elnökség a tanácskozást
kölsönös jókívánatok közt berekeszti.
-

Közigazgatási bírósági ülés.

147. A nagybányai egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság, Széll György esperes, tárgyalást vezető elnök, Helmeczy József gondnok, társelnök elnöklete alatt, Sátor Dávid, Szabó József, Papolczy Zoltán, Tóth Mór, dr. Dezső Kálmán, Szilágyi Tihamér bírák, Bogdán Lajos jegyző részvétele mellett, Gacsályi József kispaládi gondnok és dr. Harcsár Géza egyházmegyei ügyész jelenlétében, Nagy Elek kispaládi lelkésznek a kispaládi egyháztanács ellen trágya szét nem hordatása miatt beadott panasza tárgyában alantírott helyen és napon, nyilvános tárgyalás után zárt ülésben következőleg

ítélt:

A bíróság kötelezi a kispaládi egyházat, hogy Nagy Elek lelkésznek 3 K tőkét 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett fizessen meg.

Indokolás:

Miután a lelkészi díjlevél szerint az egyház köteles a lelkész udvarán összegyűlt trágyát a lelkész használatában levő földekre kihordatni; miután ez a munka a dolog természete szerint úgy teljesítendő, hogy a trágya a javításra szoruló földekre hordassék; miután a közigazgatási hatóság rendelete alapján a trágyahordás rendkívüli időben eszközöltetett, amikor az nem a javításra szoruló földekre hordatott: az a további munka is, amely alkalmas időben a trágya széthordásával merült fel, a kispaládi egyházat terheli s miután azt az egyház nem teljesítette, a széthordatás 3 K költségét köteles megtéríteni.

Az ítélet kihirdetettvén, azt az egyház képviselője tudomásul vette. Kelt Bikszádon, 1912. szeptember hó 16. napján.

A nagybányai egyházmegyei közigazgatási bíróság.

Széll György egyházi elnök. *Helmeczy József* világi elnök. *Bogdán Lajos* jegyzőkönyvvezető.

148. A nagybányai egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság előtt Széll György tárgyalást vezető, Helmeczy József társelnök elnöklete alatt, Sátor Dávid, Papolczy Zoltán, Tóth Mór, dr. Dezső Kálmán, Szilágyi Tihamér bírák, Soltész Elemér jegyző részvétele mellett, Szabó József szatmárgörbedi lelkész és dr. Harcsár Géza ügyész jelenlétében, Bagoly Albert szatmárgörbedi tanító ellen indított közigazgatási bírósági ügyben alantírott helyen és napon következő egyesség kötött:

Bagoly Albert tanító kötelezi magát 60 koronának a szatmárgörbedi egyház pénztárába 15 nap alatt leendő visszatérítésére; beleegyezik abba, hogy ezt az általa az egyháztól illetéktelenül fölvelt összeget tanítói fizetéséből, illetve a tanítói fizetés őt illető maradványából az egyház gondnoka levonja.

Szabó József lelkész a szatmárgörbedi presbyterium nevében ezt az egyességet elfogadja.

Végzés:

Bíróság az egyességet végrehajtható ítélet erejűnek mondja ki.

Kelt Bicszadon, 1912. év szeptember hó 16. napján.

A nagybányai egyházmegyei közigazgatási bíróság.

Széll György egyházi elnök. *Helmeczy József* világi elnök. *Soltész Elemér* jegyzőkönyvvezető.

149. A nagybányai egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság, Széll György esperes, tárgyalást vezető elnök, Helmeczy József egyházmegyei gondnok, társelnök elnöklete alatt, Sátor Dávid, Szabó József, Papolczy Zoltán, Tóth Mór, dr. Dezső Kálmán, Szilágyi Tihamér bírák, Bogdán Lajos jegyző részvétele mellett, dr. Harcsár Géza egyházmegyei ügyész jelenlétében, Ur Szabó Lajos és Puskás András szatmárhegyi egyháztagoknak a szatmárhegyi egyháztanács adóketése ellen beadott felebbezése tárgyában alantírott helyen és napon, nyilvános tárgyalás után zárt ülésben következőleg

ítelt:

Bíróság a felebbezések elutasításával

I. Szabó Lajos szatmárhegyi egyháztag terhére az 1912. évre rendes adó címén 6 K, rendkívüli adó címén 96 K, összesen 102 K-t;

II. Puskás András szatmárhegyi egyháztag terhére az 1912. évre rendes adó címén 4 K, rendkívüli adó címén 64 K, összesen 68 K-t állapít meg.

Indokok :

A felebbező egyháztagok terhére megállapított rendes adó arányban áll vagyoni viszonyukkal, keresetükkel, jövedelmükkel, sőt viszonyítva a más egyházakban az egyháztagok által teljesített szolgáltatáshoz, oly csekély, hogy e tekintetben a presbyterium határozatának megváltoztatására és az adóösszeg leszállítására nincs törvényes alap, miért is a hozott első foku határozat helybenhagyásával Szabó Lajos terhére 6 K, Puskás András terhére 4 K volt megállapítandó.

A mi a rendkívüli adó kivetését és mértékét illeti, e tekintetben is helyesen járt el a szatmárhegyi egyháztanács s határozatának helybenhagyásával Szabó Lajos terhére 96 K, Puskás András terhére 64 K volt megállapítandó azért, mert egyházmegyei közgyűlésünk 38—1912. sz. s a főt. és mélt. egyházkerületi közgyűlés 465—1912. számú határozatával felhatalmaztatott a szatmárhegyi egyház az 1912. évre 10000 K rendkívüli egyházi adó kivetésére, ebből az összegből minden 1 K rendes egyházi adóra 16 K esik, így felebbezők 96, illetve 64 K-t kötelesek fizetni rendkívüli egyházi adóban az 1912. évre.

Az ítéletet annak kihirdetése után elnök a felebbezők s a szatmárhegyi egyháztanács részére hivatalos kiadmányban megküldeni rendeli.

Kelt Bicszádön, 1912. szeptember hó 16. napján.

A nagybányai egyházmegyei közigazgatási bíróság.

Szell György egyházi elnök. *Helmezy József* világi elnök. *Bogdán Lajos* jegyzőkönyvvezető.

150. A Szoboszlai Sándor egyházi adókivetés ellen beadott felebbezése ügyében bíróság a következő

végzést

hozta :

Miután az előadó bíró akadályozva volt a megjelenésben, bíróság a tárgyalást elnapolja.

151. Hajdu Péterné egyházi adókivetés ellen beadott felebbezése tárgyában a bíróság a következő

végzést

hozta :

A felebbezés visszavonatván, bíróság annak joghatályát megszünteti.

152. Kovács József egyházi adókivetés ellen beadott felebbezése tárgyában a bíróság a következő

végzést

hozta :

A felebbezés visszavonatván, bíróság annak joghatályát megszünteti.

Fegyelmi bírósági ülés.

153. A nagybányai egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság, Széll György tárgyalást vezető, Helmeczy József társelnök elnöklete alatt, Sátor Dávid, Papolczy Zoltán, Tóth Mór, dr. Dezső Kálmán, Szilágyi Tihamér bírák, Soltész Elemér jegyző részvétele mellett, Öry Tamás vádlott és dr. Harcsár Géza ügyész jelenlétében, Öry Tamás lázárii lelkész ellen az ő kérésére indított fegyelmi ügyben, alantírott helyen és napon nyilvános tárgyalás után zárt ülésben következőleg

ítélt:

Fegyelmi bíróság Öry Tamás lázárii lelkészt az egyházi törvények V. t.-cz. 34. §. A) 1. pontjába ütköző fegyelmi vétségben vétkesnek mondja ki; ezért őt az V. t.-cz. 35. §. a) pontja értelmében *roszalásra* ítéli s 44 K 52 f vizsgálati költség megfizetésére kötelezi.

Megokolás:

Bíróság a jegyzőkönyvhamisítás tényét beigazoltnak nem találja ugyan, de kétségtelenül beigazoltnak látja azt, hogy Öry Tamás lelkész a jegyzőkönyv dátumának beírásánál, a jegyzőkönyvek sorrendszerű bevezetésénél, úgyszintén a jegyzőkönyv szabályszerű hitelesítése körül tanúsított felületes és gondatlan eljárásával hivatalos kötelességét megszegte; ezért őt a rendelkező részben kiszabott büntetéssel kellett sújtani.

A büntetés kiszabásánál enyhítő körülményül tudja be a bíróság, hogy lelkész felületes és gondatlan eljárása sem köz- sem magánérdeket közvetlenül nem sértett és abból senkire megállapítható kár nem háramlott s ha lelkész magát föl nem jelenti, az ügy bíróság elé sem került volna.

A vizsgálati költségben marasztalás az elítéltetés következménye. Minthogy lelkész e költséget az egyházmegye pénztárába előre beküldötte, a végrehajtás elrendelése szükségtelenné vált.

Ítélet fél előtt kihirdettetvén, tudomásul vette és megnyugodott benne.

Kelt Bikszádon, 1912. év szeptember hó 16. napján.

A nagybányai egyházmegyei fegyelmi bíróság.

Széll György egyházi elnök. *Helmeczy József* világi elnök. *Soltész Elemér* jegyzőkönyvvezető.

154. A nagybányai egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság, *Széll György* esperes, tárgyalást vezető elnök, *Helmeczy József* egyházmegyei gondnok, társelnök elnöklete alatt, *Sátor Dávid*, *Szabó József*, *Papolczy Zoltán*, *Tóth Mór*, dr. *Dezső Kálmán*, *Szilágyi Tihamér* bírák, *Bogdán Lajos* jegyző részvétele mellett, *Nagy Sándor* vádlott és dr. *Harcsár Géza* egyházmegyei ügyész jelenlétében, *Nagy Sándor* rozsályi lelkész tanító ellen hivatalból indított fegyelmi ügyben, alantírott helyen és napon nyilvános tárgyalás után zárt ülésben következőleg

ítélt:

A fegyelmi bíróság *Nagy Sándor* rozsályi lelkész tanítót az egyházi törvények V. t.-cz. 34. §. A) 1. pontjába ütköző fegyelmi vétségben vétkesnek mondja ki s ezért őt az idézett t.-cz. 35. §-ának a) pontja alapján *roszalásra* itéli.

Indokok:

Az 1911. évben *Nagy Sándor* lelkész a rozsályi egyházban a tanítói tisztet betölteni s az ezzel járó kötelességeket teljesíteni tartozott. E hivatalos kötelesség teljesítése az E. T. VI. t.-cz. 23. §-a szerint abban állott volna, hogy tanítói hivatalában kellő szorgalmat és buzgóságot tanúsítson.

E hivatalos kötelesség teljesítését megszegte vádlott, mert az iskolai körlátogatók jelentésével igazolt tény az, hogy az 1911. évben rendszeres tanítás és iskolázás a rozsályi egyházban nem volt, vádlott naplót nem vezetett, az iskolára és a növendékekre vonatkozó adatokat a látogatók rendelkezésére nem bocsátotta s így az ítéletben hivatolt törvényszakaszba ütköző fegyelmi vétséget követvén el, őt a fenti büntetéssel sújtani kellett.

Eljárási költség fel nem merülvén, arról való intézkedés szüksége fenn nem forgott.

Vádlott a kihirdetett ítéletben megnyugszik.

Kelt Bikszádon, 1912. szeptember hó 16. napján.

A nagybányai egyházmegyei fegyelmi bíróság.

Széll György egyházi elnök. *Helmeczy József* világi elnök. *Bogdán Lajos* jegyzőkönyvvezető.

155. A nagybányai egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság Széll György tárgyalást vezető, Helmeczy József társelnök elnöklete alatt, Sátor Dávid, Szabó József, Papolczy Zoltán, Tóth Mór, dr. Dezső Kálmán, Szilágyi Tihamér bírák, Soltész Elemér jegyző részvétele mellett, dr. Harcsár Géza egyházmegyei ügyész jelenlétében, Bagoly Albert szatmárgörbedi tanító ellen hivatalból indított fegyelmi ügyben, alantírott helyen és napon, nyilvános tárgyalás után zárt ülésben következőleg

ítélt:

Fegyelmi bíróság Bagoly Albert szatmárgörbedi tanítót az egyházi törvények V. t.-cz. 34. § A) 1. pontjába ütköző fegyelmi vétségben vétkesnek mondja ki s ezért őt az idézett törvény 35. § d) pontja értelmében a szatmárgörbedi tanítói állástól minden javadalom nélkül való elmozdításra itéli; egyben vádlottat az V. t.-cz. 98. § 2. b) pontjában foglalt rendelkezés alapján hivatalától felfüggeszti.

Ez az ítélet jogerőre emelkedés után a m. kir. vallás- és közokt. minisztériumhoz hiteles kiadmányban fölterjesztendő.

Megokolás:

Az egyházmegyei közgyűlés 1912—58. sz. határozatából megállapítható, hogy Bagoly Albert szatmárgörbedi tanító a vezetése alatt álló iskolában ismételten semmi eredményt nem mutatott föl, tehát hivatalában kellő szorgalmat és buzgóságot nem tanusított.

Amennyiben pedig vádlottnak ez a kötelességszegése az V. t.-cz. 34. §-ának A) 1. pontjába ütköző fegyelmi vétség ismérveit foglalja magában, tekintettel arra a súlyosító körülményre, hogy vádlott hasonló mulasztás miatt az 1912—82. sz. a. meghozott ítélettel 50 K pénzbüntetésre már elítéltetett: őt a rendelkező részben megszabott büntetéssel kellett sújtani.

Eljárási költség föl nem merülvén, arról való intézkedés szüksége sem forgott fenn.

Vádlott, miután az ítélet előtte kihirdettetett, felebbezést jelent be.

Végzés.

Az ügy az egyházkerületi bírósághoz fölterjesztetik.

Kelt Bikszádon, 1912. év szeptember hó 16. napján.

A nagybányai egyházmegyei fegyelmi bíróság.

Széll György egyházi elnök. *Helmeczy József* világi elnök. *Soltész Elemér* jegyzőkönyvvezető.

Függelék.

A 90—94, 104, 109—111, 125—128, 134, 138, 140, 142, 144—146, 148, 153, 155 számokat jegyzette Soltész Elemér.

A 86—89, 95—103, 105—108, 112, 113, 124, 129—133, 139, 141, 143, 147, 149—152, 154 számokat Bogdán Lajos.

A 117—123, 135, 136 számokat Torday Imre.

A 114—116 számokat dr. Helmeczy Pál.

A 137 a) b) számokat Oláh Sándor (mint előadó).

Hitelesítjük.

Szatmár, 1912. szeptember hó 25. napján.

Soltész Elemér
főjegyző.

Széll György
esperes.

Szabó József
tanácsbíró.

Bogdán Lajos
aljegyző.

Tóth Mór
tanácsbíró.

Betűsoros tárgymutató.

- Adorjáni kántortanító díjlevele. 130.
Alsófernezelyi imaház terve és költségvetése jóváhagyatik. 118.
Amaczi lakos, Szabó András telekkönyv-kiigazítási kérelme. 114.
Avasfelsőfalui szórvány fiókegyházzá alakul. 141.
Avasujvárosi iskolák átalakítása. 121.
Bagoly Albert gyűlési fuvardija. 113. — Egyessége a szatmárgörbedi presbyteriummal. 148. — Állásától elmozdítottatik. 155.
Baka László uszkai lakos 28 K fuvar költséget az egyházmegye pénztárába fizessen be. 109.
Baksay Sándor püspök köszönete. 108.
Batizi templomjavítás és toronyépítés. 117.
Belmissiói kurzusra kiküldettek. 137. a)
Dobrácsapáti templomterv visszaadatik. 135.
Egrii lelkészlakás terve és költségvetése. 119.
Egyházfenntartási alap létesítésének kötelezettsége alól fölmentett egyházak. 112.
Egyházi törvényekre vonatkozó munkálatot lelkész- és tanítóegyesület készítsen. 93.
Egyházkerület 238—1912. sz. határozatát esperes ur fogantatosítsa. 100.
239—1912. sz. határozat tudomásul. 101.
Egyházmegye 17—1912. sz. végzésében érintett ügy újból fölterjesztetik. 104.
Egyházmegye 32—1912. sz. határozata újból fölterjesztetik. 125.
Egyházmegyei államsegélyben részesített egyházak. 124. VI.
Egyházmegyei tisztikar lemondása; tisztujításra vonatkozó rendelkezések. 144.
Esperesi jelentés. 91. — Az időközi változásokról. 92.
Hajdu Péterné felebbezését visszavonja. 151.
Hitoktató lelkészek illetményének fölemelése tárgyában fölhívás. 137. b)
Kakszentmártoni lelkészlak átalakítása. 120.
Kishodosi egyház kölcsöne. 116. — Templom és torony javítása. 122.

Kiskolcsi egyház „Balogh István“-alapítványa. 110.
 Kispaládi egyház ellen közig. bírósági ítélet. 147.
 Kispaládi templomépítés számadása beterjesztendő. 134.
 Koppermann Gyula ellen fegyelmi eljárás. 92. V.
 Kovács József felebbezését visszavonja. 152.
 Közgyűlés megnyitása. 86. — Tagjainak számbavétele. 87. — Bezárása. 146.
 Lázárii egyházfentartási alap. 112.
 Lelkészegyesület előterjesztései. 137.
 Lelkeszi lakások normativuma. 96.
 Magoss Ferencz tanácsbíró esküt tesz. 90.
 Missiói vallásitanításra vonatkozó adatok fölterjesztetnek. 139.
 Nagykolcsi lelkész személyi pótléka. 128.
 Nagypaládi lakos, Bagó Ambrus telekkönyv-kiigazítási kérelme. 140.
 Nagy Sándor roszalásra ítéltetik. 154.
 Oláh Sándor a szatmárudvari és berendi számadás megvizsgálására kiküldetik. 138.
 Ombodi kölcsön és rendkívüli adó. 132. — Kántortanító díjlevele. 129.
 Öry Tamás roszalásra ítéltetik. 153.
 Postatakarékpénztár útján való pénzkezelés. 95.
 Puskás András adóügyében ítélet. 149.
 Rozsályi kölcsön és rendkívüli adó. 133. — Tanítói díjlevél. 131.
 Sárközi templom terve és költségvetése. 123.
 Sárközüjlaki iskolaátalakítás. 136.
 Segélyosztást véleményező bizottság jegyzőkönyve. 124.
 Sinka Lajos számvizsgáló bizottságba megválasztatik. 138.
 Stóla rendezés tárgyában lelkészegyesület tegyen javaslatot. 94.
 Szatmárhegyi adásvétel fölterjesztetik. 142.
 Szatmári tanítónőképző vizsgájáról jelentés. 106.
 Szavazatbontó bizottság jegyzőkönyve. 90.
 Számvizsgáló bizottság jegyzőkönyve. 138.
 Szarazberek-i urbéres társaság telekkönyv-kiigazítási kérelme. 126.
 Szentiványi Gyulának köszönet. 145.
 Szoboszlai Sándor adóügyében a tárgyalás elnapoltatik. 150.
 Szügyi József műve ajánltatik. 102.
 Tanítói díjlevél csonkithatatlan. 98. — Ne névre, hanem állomásra szóljon. 99. — Adott mintától el ne térjen. 105.
 Tanítóink fizetése az állami tanítókéval egyenlő legyen. 97.
 Tanítók segélyező pénztára. 103.

Tárgysorozat megállapítása. 89.
Teller Ferencznek köszönet. 145.
Tisztabereki templomépítés és rendkívüli adó. 111. — Templomterv és költségvetés jóváhagyatik. 143.
Ur Szabó Lajos adóügyében ítélet. 149.
Uszkai panaszos ügyben jelentés és határozat. 109. — Rendkívüli adó. 127.
Jegyzőkönyv hitelesítők. 88.
Joó Kálmán tanácsbíró esküt tesz. 90. — Rozsályi számadás megvizsgálására kiküldetik. 138.
Vámfalui egyház adásvétele. 115.
Virágh Cella tanítónő esküt tesz. 107.

Esperesi jelentés az 1911. évről.

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Szokásos évi esperesi jelentésemet az egyházlátogatási jegyzőkönyvek alapján van szerencsém az alábbiakban megtenni.

Az egyházlátogatást négy irányban végeztük, tanácsbíró lelkészeink, fő-, aljegyző és egyházmegyei pénztárnok segítségével, június hó 8—20 napjai között s általában véve nyert benyomásaink nagy részben kedvezők egyházaink vallásos erkölcsi állapota és anyagi helyzete tekintetében.

Az összegyűjtött adatok csoportosítva e következők:

I. Vallásos erkölcsi élet.

Vasárnap és az ünnepek napjain délelőtt 42 anyaegyházunkban mindenütt rendes istentisztelet tartatik és pedig 19 egyházban buzgó és 23 egyházban kellő eredménnyel. *Vasárnap délután* káté magyarázat tartatott 9, bibliamagyarázat 12, felváltva káté és bibliamagyarázat 20 egyházban; 1-ben egyházi beszéd. *Hétköznapi reggel* mindennap istentisztelet van 18 egyházban, hetente ötször 3 egyházban, háromszor 18-ban, 1-ben egyszer, 2-ben (Vámfalu, Aranyosmedgyes) egyszer sem. *Hétköznapi délután* hatszor 2 egyházban, ötször 1-ben, háromszor 2-ben, kétszer 1-ben, egyszer 36-ban. *Bűnbánati héten* délelőtt, délután, csaknem mindenütt van istentisztelet.

Leányegyházunk 6 és ezek közül 3-ban buzgón, 3-ban kellően látogatják a templomot. *Vasárnap és ünnepnap délelőtt* rendes istentisztelet van 4-ben. Egyben (Erdőd) havonta egyszer, egy másban pedig (Erdőszádán) évente négyszer. *Vasárnap délután* egyházi beszéd 2-ben,

ESPERESI JELENTÉS

1-ben könyörgés, 1-ben bibliaolvasás, 2-ben nincs istentisztelet. *Hét-köznapi délelőtt* 3-ban háromszor, 1-ben kétszer, 2-ben egyszer se; *délután* 4-ben egyszer, 2-ben egyszer se.

Köznapi bibliamagyarázat Nagykolcson télen hetente egyszer.

Vallásos élet fokozására intézkedés történt 13 egyházban.

Vallásos felolvasás volt 11-ben (Avasújváros, Batiz, Egri, Hirip, Kakszentmárton, Lázári, Mikola, Misztótfalu, Szatmárudvari, Józsefháza, Méhtelek). *Jótékony egyesület* (szeretet egyesület) Lázáriban. *Énekkar* 16 egyházban (Nagykolcs, Sárköz, Szamoskóród, Szamoskrassó, Szinerváralja, Vámfalu, Szatmárhegy, Apahegy, Avasújváros, Egri, Kakszentmárton, Kiskolcs, Kispalád, Kőszegremete, Mikola, Ombod). *Téli Ujság* 1004 példányban (tavaly 705-ben) járt 30 egyházban (több helyről pontos adat — számszerű — hiányzik). *Koszorú, Árvaházi Magyar-naptár* szintén több egyházban volt forgalomban (számszerű adat nincs, csak általánosság: járatták, kelt el). 9 egyházban sem vallásos tartalmu lapot, sem vallásos iratot nem terjesztenek.

Konfirmációra a lelkészek készítik elő a növendékeket minden anyaegyházban. A konfirmáció mindenütt áldozó Csütörtökön történik Nagykolcs kivételével (aratási úrvacsora előtti Vasárnap).

Úrvacsorázók száma 29235 (múlt évben 29197).

Betegeknek úrvacsora adatik úrvacsorakor 25 egyházban; bármikor 17-ben.

Szektáriusok (de még nem kitérték) Apahegyen. *Nazarénusok, baptisták* nincsenek.

Egyházi szertartást mellőzők nincsenek.

Vadházaz 27. *Viszálkodó házaz* 6.

Áttért fi 5, *nő* 3. *Kitért* 1. *Felekezetnélkülivé lett:* senki.

A szegényekről gondoskodás kezdete 23 egyházban volt látható a vonatkozó szegényügyi szabályrendelet életbe léptetése s némi alap létesítésével. Kiadatott szegények gyámolítására 849 K. 19 egyházban — úgy látszik — még nincs életbe léptetve a szabályrendelet.

Adakozások az egyház és iskola javára.

Adorján. Ur asztalára kenyeret Tóth Lajos, Daróczy Albert, Kádas Ferenc adott, bort Tóth Lajos, összesen 30 K értékben.

Amacz. Úrvacsorai kenyeret Balogh Károlyné adott egyszer 2·40 K, bort Kató Béláné egy ízben 3·60 K, összesen 6 K értékben.

Apa. Perselypénz 73·74 K. Úrvacsorai kenyeret Kánya Lajosné,

bort Szentiványi Gyula adott. Adományok: Szentiványi Gyula 9 K, Kató Gábor 5 K. Báljövedelem 17·22 K.

Apahegy. Ur asztalára kenyeret id. Czompa Józsefné, bort Székely Gábor adott.

Aranyosmedgyes. Böszörményi Zsigmond és neje az urvacsorához kenyeret és bort adtak 30 K értékben. Az Aranyosmedgyes-józsefházai hegyen harangláb és egy harangra adakoztak: Csetnek Ferenc, Sipos György, Sipos Györgyné, Kató József, Tót János 25—25 K, Botos Mihály 23 K, Boros Ilona, Tatay Margit 20—20 K, dr. Telcs Róbert 15 K, Tóth Mihály, Szegedi György, Hajdu Pál, Polgár János, Boros Zoltán, Klipács Józsefné 10—10 K, Liszkay Mihály 9 K, Sárándy György 8 K, Böszörményi Zsigmond, Györfi József 6—6 K, Szabó József, Klipács József, Jakó Kálmán, Péchy Margit, Sándor Lajos, Bartos Mihály, Sipos József, Tima Sándor, Hevald József, Angi Sándor 5—5 K, Horváth József, Szegedi István, Bökönyi Gyula, Tóth Béla 4—4 K, Hajdu Pál, Bökönyi Mihály, Ilku Péter 3—3 K, Bus Ferenc, Hajdu Péter, id. Tóth Mihály, Hajdu Erzsébet, Tóth Erzsébet, dr. Telcs Róbertné, Tatay Miklós, Deszti Márton, Botos Ilka, Sztojka György, Gyarmati Zsuzsánna, Pástyán Elek, Májer Dávid, Tyinján Simon, Csutorás László 2—2 K, öz. Császy Imréné, Szabó Károly, Lorencsik Zsuzsánna, Böhm József, Tata Mihály, Pap László, Orosz Mihály, Miklós András, Butka Károly, Tót Rozália, öz. Tót Mihályné, Pálfi István 1—1 K, öz. Árokháty Károlyné 50 fillér, Cserepes Margit, N. N. 40—40 fillér, Vámberg Károly, N. N. 20—20 fillér. Összesen 413·30 K. Perselypénz több ízben 64·78 K. Báljövedelem 111·70 K.

Szatmárgörbed. Perselypénz 8·64 K.

Avasujváros. Ifj. Bak József 4 K az egyház részére. Kanna alapra: Bak Jánosné 10 K, Nagy Mihályné 10 K, Rumucs Andrásné 10 K, Varga Józsefné 4 K, id. Hajdu Istvánné 4 K, öz. Koncz Imréné 57·32 K, id. Bak Imréné 5 K. Cseh Gyula templomjavításra 5 K. Báljövedelem 151·40 K. Sipos György aranyosmedgyesi-hegyi lakos 5 K. Sipos Györgyné 5 K. Szegény gyermekek tankönyvi alapjára a hitelszövetkezet 40 K. Összesen 310·72 K. Cire Károlyné az Ur asztala részére egy fehér abroszt.

Batiz. Kovásznay Zsigmond adott földingatlant 2400 K értékben; készpénzben 20 K, Ur asztalára kenyeret és bort egész éven át 30 K értékben. Osváth Elek, Büte György, Varga József igás szolgálmányt teljesített 15 K értékben, Póti András tenyeres szolgálmányt 10 K. Perselypénz 52·88 K. Összesen 2527·88 K.

ESPERESI JELENTÉS

Egri. Templomépítés céljára Nagy Ferenc 5 K, Miskolczy Antal 5 K, Korondi György 4 K. Összesen 14 K.

Felsőbánya. Fischer Ferdinándné 200 K egyházi célra. Péchy Sándor 3 ízben úrasztali bort 18 K, Hajdu Lajos egyszer 6 K, Lévai Sándor egyszer 6 K értékben.

Garbolcz. Horvát Józsefné úrvacsorai kenyeret adott hat ízben: 6 K. Perselypénz 14·95 K.

Hirip. Perselypénz 31·09 K.

Kakszentmárton. Néhai Berecz Pálné 20 K, Donka Jánosné 5 K, Orosz Balogh József 4 K. Melegh Györgyné az Ur asztalára 6 ízben kenyeret adott: 6 K. Perselypénz 40·44 K. Összesen 75·44 K.

Kishodos. Az igavonó erővel bíró egyháztagok a legtöbb alkalommal ingyen fuvarral szolgáltak (értéke kb. 100 K). Az Ur asztalát kenyérrel a gondnok Török János látta el 6 K értékben. Perselypénz.

Kiskolcs. Nagy Ambrusné (Lénárt Ida) kenyérrel, Csomay András borral látták el az Ur asztalát egész évben 48 K értékben. Perselypénz 25·08 K. Karácsoni kántálásból 106·52 K. Összesen 179·60 K.

Dobrácsapáti. Halotti harangszóért 2 K. Perselypénz 5·14 K. Karácsoni kántálás 34·10 K. Szülésznő ajándéka 2 K. Báltartás 28·95 K. Összesen 72·19 K.

Kispalád. Orgona alapra lelkész 10 K, Gacsályi József gondnok 10 K, Giday Sándor tanító 5 K, id. Angyalosy József 20 K, id. Angyalosy Simon 10 K, Angyalosy Dénes 20 K, Angyalosy András 20 K, Tót Gáspár 10 K, p. Cserepes János 2 K, Cserepes Lajos 20 K, ifju Angyalosy József 10 K, Angyalosy Károly 10 K, Oláh Mihály 5 K. Egyháztagok apróbb adománya 206 K. Összesen 358 K. Évi perselypénz 19·57 K. Az Ur asztalához a kenyeret egyes egyháztagok szolgáltatták 12 K értékben.

Kispeleske. Az Ur asztalát éven át kenyérrel hivek látták el. Az iskola építésnél hivek 1500 koronának megfelelő igás és kézi nap-számot teljesítettek. Perselypénz 14·37 K.

Kőszegremete. Özv. Henter Áronné ajándékozott egy úrasztali kehelyt. Fogyasztási szövetkezet 100 K, Község 15 K, avasujvárosi szövetkezet 15 K, Székely Imre 6 K. Báli bevétel 63·52 K.

Lázári. Úrvacsorai kenyeret és bort adtak: Csüri Elek, Nagy Béláné, Antal Istvánné; kenyeret egy ízben Kanizsay Jenőné, Nagy Elek. A *Szeretet egyesület*nek adakoztak: Ványi Jánosné 1 K, Öry Tamásné 2 K, Csüri Zsigmond 40 f, Bics Miklósné 50 f, Ifju György 3 K, Mák Sándor 1 K, özv. Hajduné Zeke Berta 1 K. Templom javi-

AZ 1911. ÉVRŐL

tásra adakoztak: Nagy Béla 500 K, Rétyi László 100 K, Nagy Elek 20 K, Papp Endre (szatmári lakos) 5 K, Ládai József 20 K, Szegedy István (mészáros, szatmári lakos) 2 K, dr. Joó Imre (nagykőrösi tanár) 5 K, dr. Harcsár Géza (szatmári ügyvéd) 10 K, özv. Enyedi Ferencné (Méhtelek) 1 K, Szilágyi Sándor 5 K, Gacsó Mihály 3 K, Gacsó Mihályné 2 K, Gacsó Juliska 1 K, Veres Gyula 2 K, Veres Juliska 50 fill., id. Pap József 5 K, id. Pap Józsefné 5 K, ifj. Pap József 5 K, Pap Zsigmond (kovács segéd) 5 K, Veres Endre 5 K, Veres Endréné 5 K, Szücs József 3 K, Szücs Józsefné 2 K, Fodor János 1 K, Fodor Jánosné 1 K, ifj. Papp Ferenc 2 K, özv. Balog Józsefné 2 K, Szücs Lászlóné 2 K, Szücs Borbála 1 K, Szücs Etelka 1 K, Szücs Endre 2 K, ifj. Veres István 1 K, Veres Gerzon 2 K, Veres Gerzonné 1 K, Makara Istvánné 1 K, ifj. Pap Istvánné 10 K, Balog Zsigmond 2 K, Karikás Andrásné 2 K, Veres Dániel 5 K, Béres Mihály 5 K, Fodor Gáspár 20 K, Nagy Sándor 2 K, Ványi János 5 K, Fazekas Károly 5 K, Kerekes József 5 K, Maák Sándor 50 K, Antal István 30 K, id. Balog Géza 10 K, Balog Sándor 10 K, ifj. Balog Géza 5 K, Fülep Lajosné 10 K, Friedmann Pinkász 4 K, Csüri Gedeon 30 K, Daróczy Endre 20 K, Koroknay Károly 20 K, Éliás Ignácz 2 K, Csüri Elek 30 K, Szakács József 2 K, Harsányi László 5 K, Harsányi Lászlóné 5 K, Ifju György 60 K, Nagy Sándor 5 K, Nagy Sándorné 2 K, Nagy Bálint 4 K, Nagy Sándor 1 K, Szikszó Géza 6 K, Szikszó László 2 K, Szikszó Lászlóné 2 K, Fazekas István 2 K, Fazekas Istvánné 2 K, Fazekas József 2 K, Gombos Ferenc 5 K, Gombos József 2 K, Öry Tamás 10 K, id. Réti László 2 K, id. Réti Lászlóné 2 K, ifj. Réti László 2 K, Csüri Zsigmond 10 K, Murvai Mihály 2 K, Murvai Mihályné 2 K, Murvai Erzsébet 1 K, Murvai Ferenc 1 K, Spiegel Ferenc 50 K, Majdik András 2 K, Veres István 20 K, özv. Hegedüs Mihályné 2 K, Veres Erzsébet 5 K, Veres Mari 4 K, Szakács Józsefné 3 K, özv. Lép Antalné 2 K, Szücs Ferencz (juhász) 6 K, Daróczy Sándor 10 K, Varga Ferencz 4 K, Nagy Sándor és neje 5 K, Halmi Lajos és neje 1 K, Telegdi Lajos 2 K 50 f, Halmi József 10 K, Csüri Antal 3 K, özv. Bagosi Józsefné 2 K, Bongyics Péterné 4 K, özv. Mikics Lajosné 1 K, Enyedi István (kőműves) 10 K, özv. Csüri Ferenczné 10 K, özv. Gombos Andrásné 3 K, Horváth Jánosné 2 K, id. Veres József 1 K, Veres Borbála 2 K, Kanizsay Jenő 120 K. Összesen 1435 K. Maák József betonnal kiöntötte a templomot 300 K értékben. Perselypénz 22 K.

Magosliget. Az Ur asztalát egész éven átal az egyházi előljárók

és az egyházi tisztviselők látták el kenyérrel 6 K értékben; Kánya Gyula lelkész egy ízben és Adorján Gyula volt egyházfi ugyancsak egy ízben bort adott az Ur asztalára 4—4 K értékben. Perselypénz 9 K 70 f.

Méhtelek. Urvacsorai kenyeret régi szokás szerint a sorban következő egyháztagok. Bort gondnok és lelkész egy-egy ízben 3 K 60 f értékben. Balog Lajos és társai a templomot lebetonozták 60 K értékben. Perselypénz.

Mikola. Az Ur asztalát kenyérrel és borral egész évben özv. Galgóczy Jenőné látta el 50 K értékben. Énekkar adománya 219 K 50 f. Ifjuság adománya 75 K. Kántor Jánosné hagyománya 180 K. Összesen 554 K 50 f.

Misztótfalu. Az Ur asztalához szükséges kenyeret egész éven át özv. Szilvász Sándorné, a bort Szilvász Imre adományozta. Perselypénz 19 K. Báli jövedelem 666 K. Kovács Jánosné ajánlata 400 K. Stoll Béla adománya 50 K, Nagybányai Részvénytakarékpénztár 50 K, Helmeczy József 10 K. Fábián Lajos mérnök adománya szegényalapra 10 K. Végül az egyháztagok önkéntes adománya templomjavításra 789 K. Kató Dániel 100 K.

Nagybánya. 1) Febr. 4. tartott batyubál tiszta jövedelme 1363·93 K. 2) Egyetemi alapra: Torday Imre 10 K, Városi takarékpénztár 40 K, Részvénytakarékpénztár 50 K, összesen 100 K. 3) özv. Szendy Antalné a templomi szószék megújítására 1000 K. 4) Csuray Károly ösztöndíjára: Bay Lajos, Fülep Imre, Hubay Zsigmond, K. I., dr. Makray Mihály, Nagybányai főgimn. ifjusági segélyegylet, Pokol Elek 10—10 K, Ketney Mihály, Madarassy László, Nagybánya város takarékpénztára, Soltész Elemér, Szerencsy József, dr. Wágner József 5—5 K, dr. Miskolczy Sándor 4 K, Nagybányai kereskedelmi bank, Nagybányai részvénytakarékpénztár, Szücs Károly 3—3 K, Ember Elek, Hanzulovics Kristóf, dr. Kádár Antal, Kerekes Sándor, Kovács Gyula (kereskedő), dr. Lovrich Sándor, Mándy Zoltán, Moldován László, Német Béla, dr. Vass Gyula, dr. Zoltán László 2—2 K, Bajnóczy Sándor, Bányai József, B. J., Benedek József, Benedek Vilmos, Bertalan Imre, Bommersbach Péter, Dergáts Sándor, Fábián Lajos, Gálffy Pál, G. B. Hunteshagen Ödön, Incze Lajos, Langer Sándor, Masztics Ádám, Pásztor István, Sólyom Ferencz, Stella Sándor, dr. Stoll Tibor, Torday Imre, dr. Varga Sándor, X. Y. 1—1 K, összesen 157 K. 5) Orgona alapra: Makovics Elekné 80 K, Tatorján István 32 K, Kiss Béla 25 K, dr. Nagy Gábor 23·20 K, Bay Lajos, Gyöngyösy

Gyula, Hubay Zsigmond, Kovács Gyula (kereskedő), dr. Vass Gyula 20—20 K, Barabás Vilmos, Gálffy Pál, Géresy János, Incze József, dr. Miskolczy Sándor, Miskolczy Sándor (csizmadia), Molcsány Gáborné, Smaregla Mihály, Soltész Elemér, Sólyom Ferencz, Szerencsy József, Szücs Károly, Torday Imre, Wienerberger Béláné, Virág István 10—10 K, Szöllősy Ferencz, Tóth Antal 5—5 K, Kovács Béla, Ajtai Nagy János, Km. Pap Sándor, Simon Ferencz 2—2 K, Kovács István 1 K, összesen 429·20 K. 6) Szegény gyermekek karácsoni felruházására: özv. Szendy Antalné 10 K, Barabás Vilmosné, Langer Sándorné, Maday Pálné, Molcsány Gáborné, Morágyi Istvánné, Soltész Elemérné, 5—5 K, Smaregla Mihályné, dr. Wágner Józsefné, Wienerberger Béláné 3—3 K, Bajnóczy Sándor, Bommersbach Péterné, özv. Dobi Ervinné, Égly Jánosné, Egy valaki, Géresy Jánosné, Gyöngyösy Gyuláné, özv. Iblauer Jánosné, Kádas Juliánna, Kertész Gyuláné, Kovács Gyuláné, Makovits Elekné, dr. Nagy Gáborné, özv. Orosz Lajosné, Szerencsy Józsefné, Tóth Antalné, Wiessner Richárdné 2—2 K, Almásy Jánosné, Boda Gyula, Klement Árpádné, Kovács István, Kovács Lajos (kovács), Kovács Sándor, özv. Lajos Györgyné, Matolcsy Blanka, Mladeiovsky Lajosné, Ajtai Nagy János, Nagy Sámuel, N. N., N. N., Simon Ferencz, özv. Smaregla Pálné, Spiczuli Károly, Szabó Sándor, Szentiványi Sándor, Szücs Károlyné, Thurzó Ferenczné, Vidl Ferdinándné, Virág Jánosné, Virág Mária 1—1 K, özv. Katona Lajosné 60 f, Kiss Jánosné 50 f, özv. Klein Lászlóné 40 f, N. N. 20 f, összesen 107·70 K. Ruhaneműt is adott Soltész Elemérné, 7) Iskolás gyermekek részére jutalomkönyvet adtak: Bányai József, Kovács Gyula (kereskedő), Sólyom Ferencz. Perselypénz egész éven át 396·77 K. Adakozások összege: 3554·60 K. Az Ur asztalára kenyeret adtak: Kiss Jánosné, Torday Imre, özv. Lajos Györgyné, Soltész Elemérné, özv. Doby Ervinné, özv. Szendy Antalné; bort adtak: Molcsány Gáborné, Torday Imre és Szücs Károlyné, Marosfy Dezsőné, özv. Czelder Mártonné, özv. Smaregla Pálné, Bányai József.

Erdőszáda. Perselypénz 9·65 K. Büntetéspénzből 38 K, gróf Degenfeld Sándor a tanító fizetésébe 280 K s tüzfát; gróf Degenfeld Sándorné a szegény gyermekeknek ruhát, ennivalót 200 K értékben. Összesen 527 K 65 f.

Nagyhodos. Kócsi Péter lelkész 10 K. Ingyen teljesített fuvar értéke 50 K. Község adománya 20 K. Báli jövedelem 68·34 K. Jótékony célokra gyűjtött összeg 6·14 K. Perselypénz 23·46 K. Összesen 177·94 K.

ESPERESI JELENTÉS

Nagykolcs. Urvacsorai kenyeret adtak: Viski Jánosné (1·50 K), Bálint Zsigmondné (3 K), Tót Bálintné (1·50 K), Oláh Györgyné (1·50 K), Szilágyi Ferenczné (1·50 K), összesen 9 K értékben. Pénzadományok: özv. L. Kocsis Józsefné 4 K, J. Kocsis Zsigmond 4 K, Szilágyi Ferencz 5·60 K, Vármegyei takarékné 10 K, Konfirmált növendékek 3·26 K, Karácsoni kántálás eredménye 66 76 K. Orgona-bál tiszta jövedelme 277 K. Összesen 379·62 K.

Nagypalád. Sem az egyház, sem az iskola javára nem történt adakozás, leszámítva az urvacsorához adott kenyeret és bort. Kenyeret és bort adtak: Garanyi Sándor, Pinkóczy Lajos, Kálmán Károlyné, Törő László, Oroszi Gábor, id. Oroszi Sándor, Törő Sándor.

Ombod. Nem volt pénzbeli adakozás. Az Ur asztalához bort egész éven át N. Székely Mihály adott.

Szatmárpálfalva. Urvacsora osztáshoz egész éven át Béres Istvánné kenyeret, Fodor Károly bort adott. Gergely Gyuláné urasztali terítőt 30 K értékben.

Patóháza. Ur asztalára kenyeret Tóth Mór főgondnok, bort lelkész ad.

Pettyén. Az Ur asztalára kenyeret és bort adott Böszörményi Sándor főgondnok 20 K értékben. Helmeczy József és neje adománya 75 K. 2 egyházi bál tiszta jövedelme 227·48 K. Perselypénz 75·64 K. Az adakozások összege: 398·12 K.

Rozsály. Az egyház közszükségletére tartott estélyből bejött tisztán 16 K.

Sándorhomok. Ápril 26. és október 22. az iskola javára tartott tánczvigalom tiszta jövedelme 108 K. Lengyel János az egyház javára 3 K. Karácsoni kántálók adtak 4 K.

Sárköz. Templomépítésre adakoztak: Máté Pál, Lovass Endre, Lévy Vincze 5—5 K, S. Princz Mihály (gk.) 2 K, Éles Borbála 8 K, Veress Albert ny. kjső 10 K, Horváth Elekné 4 K, Balla András 3 K, Krupa József (gk. gondnok) 23 K, ifjusági bál jövedelme 156 K. Özv. Kurpé Jánosné 1 K, Kurpé Ferencz 4 K. Özv. Kurpé Józsefné új kenyérkor kenyeret és özv. Sike Pálné 1 drb kendőt (ért. 2 K) adott. Összesen 226 K.

Sárkőzujlak. Urvacsorai kenyeret és bort Péchy Margit adott.

Szamoskóród. Az Ur asztalára kenyeret és bort adtak: Zs. Vajda Károly és neje, Varga Ferencz és neje, Kovács Zsigmond és neje, Zsigrai Ferencz és neje, Sebestyén Ferencz, Szógrádi Józsefné.

Szamoskrassó. Egyházfentartási alapra: Duna Lajos, Márton

Sámuel, Domokos Gusztáv, Vas György, Somogyi Ignác 5—5 K, Imre György 2 K, Duna Lajos 4 K, Nagy Zsigmond 10 K. Báljövedelem 243 K 90 f. Iskolai jutalmakra: Dr. Rósenthal Félix 10 K, Róth Mór és neje 4 K, Klein Sámuel 2 K, Cs. Majer Salamonné 5 K, öz. Egey Ferencné, Peleskey Pál 4—4 K, Reich Ede 2 K, Községi Millenniumi alap 9 K. Ref. egyház Darvay-alapból 8 K. Összesen 332 K 90 f.

Szatmárhegy. Az Ur asztalát kenyérrel látták el: öz. Medgyesy Lászlóné, öz. Molnár Pálné, öz. Asztalos Antalné, Sebestyén Lajosné, Fehér Sándorné, H. Szabó Lajosné; borral: öz. Medgyesy Lászlóné, Sulyok Antal, Medgyesy Mihály, Erdei Sándor, Iremczy József, (erdődhegyi lakos). Néh. Medgyesy László 4 drb. Erdődi takarékpénztári részvény (200—200 K névértékben) osztaléka 24 K. Iskolás gyermekek közt kiosztatott 71 K. Nagy Elekné 5 K, Kis Antal és Molnár rendőr 2—2 K-t adtak az egyház javára. Perselypénz 137 K 64 f.

Erdőd. Erdőd község pénztára iskolai segély czimen 300 K. Az Ur asztalát kenyérrel és borral dr. Nagy Sándor ügyvéd látta el 6 K értékben.

Szatmárudivari. Kenyeret öz. Barazsu Péterné, bort Szeőke Sándor főgondnok adott egész éven át. Perselypénz 19 K 27 f.

Szárazberek. Ur asztalát kenyérrel egyes hivesek, borral Király László presbyter látták el. Toronyalpra báljövedelem volt 165 K 11 f. Szegény-alpra hivesek adománya 10 K 10 f. Kenyér s bor értéke 30 K. Összesen 205 K 21 f.

Szinérváralja. Egyházi közszükségletre Bay Miklós 10 K, Czompa Gábor 1 K, Gerber Béla 10 K, Ujfalussy Miklós 40 K. Egyházi két bál jövedelme 601 K 28 f. Templomjavításra öz. Hodász Károlyné 10 K, Szabó Ferencz 6 K, Sarkadi Ferencz 20 K, Makray Gergelyné 2 K, Körösy Sándor 1 K, öz. Csengeri Mihályné 5 K, öz. Gyurkán Mátyásné 10 K, Pap János 4 K. Szegény tanulók tandíjmentességére többen 48 K 50 f. Konfirmálóknak bibliára Szilágyi Tihamér 5 K 60 f. Perselypénz 175 K 25 f. Összesen 949 K 63 f.

Tisztaberek. Az Ur asztalát a hivesek látták el kenyérrel és 1 ízben borral. Perselypénz 1741 K. Orgona alapra gyűjtöttek az ifju legények éneklésből 40 K. Templom-alpra adtak a hivesek 16820 K. Összesen 22520 K. A templom-alpra adakoztak: Kállay Józsefné 2 K, Bodó Károly 13 K, Czelder Béla 4 K, T. Szabó Károly 2 K, öz. Gergely Ferencné 2 K, Rácz Áron 9 K, Ur József 9 K, Ur Ágoston 12 K, Gergely József 12 K, Szabó István 9 K, öz. Szabó Andrásné 3 K, Kónya Mihály 3 K, öz. Kis Károlyné 3 K, Ur Ferenc 9 K, Nagy Sándor 6 K, öz. Tankóczy Lajosné 3 K, Bak Sándorné 3 K, Bodó

ESPERESI JELENTÉS

Bálint 6 K, Szabó Andrásné 3 K, Korpás József 2-20 K, Ur János, Szabó Mihály, Szabó Bálint, Krakkó György, Tar György, Bodó Sándor, Gergely Józsefné 2—2 K, Torma Lajos 6 K, Korpás Márton 3 K, Tasnády József, Szarka Zsigmond, Kónya Gerzson, Kovács Ágoston, Kovács Miklós, Gyarmati Zsigmond, Szabó Péter, Bubán András 3—3 K, Szabó György 2 K, Illyés Sándor 2 K, Kállay József 3 K, N. N. 2 K.

Uszka. 60 egyháztág adott összesen 410 koronát az iskola javára és pedig: Kerekes Bálint és K. Ernő 20 K, Debreczeni Károly és neje 15 K, öz. Kis Péterné 10 K, Váry Zsigmond 20 K, Váry Zsigmondné 5 K, Enghy Sándor 10 K, Enghy Zsigmond 10 K, Józsa Sándor 10 K, id. Szabó Károly 1 K, ifj. Szabó Károly 1 K, Ince Sándor 5 K, Karmacsi Bálint 5 K, Gacsályi Károly 10 K, öz. Szentpétery Lajosné 20 K, Szentpétery Jenő 20 K, Simon Gáspár 1 K, Főrizs Bálint és fia 2 K, Molnár Zsigmond 20 K, Kormos Lajos 2 K, ifj. Szirmai Károly 2 K, Szirmai Károly 10 K, Szász Tihamér lelkész 40 K, Gacsályi Gábor 1 K, Mezei Imre 1 K, Kovács Lajos és neje 50 K, Cseres János 1 K, Botos Sándor 2 K, Szentpéteri Elek 1 K, Ari Sándor 6 K, Gulácsi Bálint 1 K, Szegedi Pál 2 K, Kiss Bálint és neje 3 K, Szirmai Zsigmond 3 K, Tót Gábor 1 K, Simon Károly 1 K, Kenderesy Antal 5 K, Csoma Sándor 1 K, Szűcs Bertalan 10 K, Kópis István 1 K, Öry Zsigmond és testvérei 10 K, Borbély Antal 10 K, Ombodi Bálint 2 K, Szabó László 2 K, Kondor Ferenczné 5 K, Dezső József 2 K, Házi Pál (róm. kath.) 1 K, Bozsó István (róm. kath.) 1 K, Házi György 2 K, Katz Jakab 2 K, Klein Benjámín 2 K, Lebovits Mór 4 K, Feiner Mihály 1 K, Lebovits Viktor 2 K, Fischer Ferencz 20 K, Pópa András 8 K, Balog Károly 1 K, Szűcs József 2 K, Nagy Sándor 2 K, Hojcsik Gyula 2 K. Perselypénz 13·07 K.

Józsefháza. Orgona alapra 95·56 K. Az Ur asztalát állandóan Jakó Kálmán aranyosmedgyesi földbirtokos látja el kenyérrel és borral. Perselypénz 45·91 K. Összesen: 141·47 K.

Vámfalu. Perselypénz 53·28 K. Az Ur asztalához kenyeret adtak Cseh András, Samu György, Mali Bálintné 19 K értékben.

Alapítványok.

Adorján. Sepsy Károly alapítványa 2000 korona. A célnak megfelelőleg használtatik.

Amacz.

Apa.

Apahegy.

Aranyosmedgyes.

Szatmárgörbed.

Avasujváros. Héder alapítvány 400 korona; Gerber alapítvány 100 korona. A célnak megfelelőleg használtatnak.

Batiz.

Egri.

Felsőbánya.

Garbolcz.

Hirip.

Kakszentmárton.

Kishodos.

Kiskolcs.

Dobrácsapáti.

Kispalád. Békásyné alapítvány 200 korona; Talpas Zsuzsánna alapítvány 80 korona; Bakos Károly alapítvány 1500 korona. A célnak megfelelőleg használtatnak.

Kispeleske.

Kőszegremete.

Lázári.

Magosliget.

Méhtelek.

Mikola.

Misztótfalu.

Nagybánya. Ujfalussy Miklós alapítvány 500 korona; Szendy Jánosné alapítvány 2000 korona; Kis rét vételára alapítvány 250 korona; Régi temető vételára alapítvány 1000 korona; Nánásy Lajos alapítvány 300 korona; Ispotálykert vételára alapítvány 2500 korona; Kovács—Zalányi Tóth alapítvány 200 korona; Bodonkuti föld vételára alapítvány 1400 korona; Gergely Károly alapítvány 1000 korona; Virágh Bálint alapítvány 200 korona; Mátéfy Ferenczné alapítvány 225 korona; Bartók József alapítvány 2000 korona; Dobi Ervin alapítvány 250 korona; Beregszászy Samu alapítvány 400 korona; Zoltán Viola alapítvány 1000 korona. Összesen 13225 korona. Mind a célnak megfelelőleg használtatnak.

Erdőszáda.

Nagyhodos.

Nagykolcs.

Nagypalád.

Ombod.

Szatmárpálfalva.

Patóháza.

Pettyén.

Rozsály.

Sándorhomok.

Sárköz.

Sárközüjlak.

Szamoskóród.

Szamoskrassó.

Szatmárhegy.

Erdőd.

Szatmárudvari.

Szárazberek. Galgóczy alapítvány 6 q búza a magtári buza állományban; kamata minden évben a torony alaphoz csatoltatik céljának megfelelőleg.

Szinérváralja. Pápai Sándor szőlő ára 200 korona; Lévay-féle alap 150 korona; Ujfalussy Miklós 500 korona; Kovács Lőrincz-féle szőlő valószínű értéke 5000 korona; Kovács Lőrincz malom ára 1260 korona; Lugosi Sámuelné alap 200 korona; Benkő György-féle alap 1000 korona; Benkő-kert valószínű értéke 800 korona; Hodász Károly alap 100 korona; Kossuth Lajos alap 377.85 korona; Egyházfenntartási alap 2299 korona; Benkő György 2000 korona; Benkő György 200 korona; Kelemen János 200 korona; Lázár Jánosné 500 korona; Csernátonyi Károly 400 korona értékű hagyományain ingatlan vásároltatott. A hagyományozók által kijelölt célokra használtatnak.

Tisztaberek.

Uszka.

Józsefháza.

Vámfalu.

II. Anyagi élet és igazgatás.

A *presbyterium* minden egyházban törvényesen megalakított. Jegyzője a tanító, 5 egyház kivételével. Ez egyházak közül 4-ben (Rozsály, Nagykolcs, Misztótfalu, Patóháza) még mindig a lelkész teljesíti a jegyzői tiszte, 1-ben pedig (Nagybánya) a segédlelkész.

Anyakönyvek mindenütt rendben vezettettek. *Áttért-kitérték* anyakönyve van 32 egyházban, nincsen 10-ben (Sándorhomok, Magos-

liget, Méhtelek, Rozsály, Szatmárhegy, Amacz, Kiskolcs, Kispalád, Nagypalád, Patóháza).

Egyházmegyei, kerületi, konventi jegyzőkönyvek mindenütt megőriztetnek.

A körrendeletek jegyzőkönyveztetnek 2 egyházban, a többiekben összegyűjtetnek s levéltárba tételnek.

Vagyonleltár — Szatmárudvari kivételével — mindenütt van.

Lelkeszi iktató, postakönyv — Rozsály kivételével — mindenütt.

Az egyház ingatlanai — Vámfalu kivételével — telekkönyvileg rendben vannak.

Egyházi adó, kamat, haszonbérből 17 helyen kisebb-nagyobb hátralék maradt fenn. Behajtására intézkedés történt 14 helyen; 3 helyen (Uszka, Aranyosmedgyes, Kispesleske) pedig nem.

Allami adó, illeték mindenütt kifizetve.

Földadót egyház és belhivatalnok közösen fizeti 4 egyházban; tisztán a javadalmas 2 esetben, a többi helyeken az egyház.

Belhivatalnoki fizetés mindenütt, kiszolgáltatott, egyedül Aranyosmedgyesen van némi hátralék.

Templom 45 van anya- és leányegyházainkban. Ebből javítandó 3 (Nagybánya, Szamoskrassó, Sándorhomok); rosz 9 (Szamoskóród, Kishodos, Szatmárhegy, Tisztaberek, Adorján, Batiz, Egri, Dobrácsapáti, Pálfalva); építés alatt a nagypaládi, lebontva a sárközi.

Lelkeszi lak 42. Javítandó 4 (Pettyén, Kakszentmárton, Szinerváralja, Garbolcz); rosz 6 (Egri, Misztótfalu, Sárköz, Szamoskóród, Garbolcz, Uszka).

Iskola. 48 anya- és leányegyházunk közül 38 tart fenn 48 iskolát. 10 egyházban (Apa, Misztótfalu, Nagybánya, Nagykolcs, Patóháza, Szatmárhegy, Aranyosmedgyes, Vámfalu, Szatmárudvari, Szamoskóród) az állami iskola folytán felekezeti iskolánk megszűnt. 4 egyházban (Batiz, Hirip, Mikola, Szinerváralja) az állami iskola mellett is fennáll. Iskoláink közül 36 jó. Javítandó 11 (Sárköz, Józsefháza, Méhtelek, Sárközújlak, Avasújváros, [2 iskola], Batiz, Egri, Felsőbánya, Mikola, Pálfalva). Átéépítés alatt az ombodi iskola.

Melléképületek javítandók 13 egyházban (Uszka, Tisztaberek, Méhtelek, Garbolcz, Szinerváralja, Sárköz, Szamoskóród, Szamoskrassó, Szatmárudvari, Szatmárgörbed, Misztótfalu, Egri, Amacz).

Az egyházak épületei tűz ellen a Foncière pesti biztosító intézetnél vannak biztosítva, Erdőd kivételével 660,583 K értékben (múlt évben 633,506).

ESPERESI JELENTÉS

Új építkezésre fordítottatott 104,053 K (múlt évben 97,846 K).
Épületek fentartására 26,206 K (múlt évben 21,860 K).

III. Népiskolai adatok.

Tanköteles 6—12-ig fi 1696, nő 1604, összesen 3300.

Iskolába jár „ „ 1590, „ 1460, „ 3050.

Iskolát elhagyta 6—12-ig fi 108, nő 92, „ 200.

Iskolázatlan 6—12-ig fi 27, nő 23, „ 50.

Tanköteles 12—15-ig fi 597, nő 562, „ 1159.

Iskolába jár „ „ 491, „ 440, „ 931.

Az iskola 1) 5 osztályu (Szatmárgörbed, Kishodos, Magosliget, Rozsály, Dobrácsapáti, Amacz, Apahegy) összesen 7 egyházban.

2) A többiekben 6 osztályu.

3) Osztott 5 egyházban (Szamoskrassó, Nagypalád, Kispalád, Egri, Kőszegremete), hol a két alsó osztály s a négy felső osztály vegyes.

4) Osztott 1 egyházban (Avasujváros), hol az I. II. osztály (külön-külön iskolában) vegyes és a négy felső osztály külön fi és külön leány.

Konfirmáltak fi 277, nő 290, összesen 567.

Egyházkerületi tanterv megtartatik és kerületi kiadványok használatnak.

A tanítás eredménye: kitünő 7, jeles 9, jó 14, elégséges 14 egyházban, elégtelen az amaczi iskolában; osztályozatlan az iskola bezárt volta miatt Tisztaberek, Kőszegremete (a nagyobbik iskola) és Sárközujlakon.

Az állami elemi iskolában a vallást lelkészeink tanítják a nagybányai és mikolai kivételével, ahol az egyház tanítói végzik azt.

A vallástanítás eredménye: kitünő 1, jeles 2, jó 6, elegendő 4 helyen. A nagybányai állami gimnáziumban és az áll. polgári leányiskolában lelkész és segédlelkész tanították a vallást kitünő és jeles eredménnyel.

Az iskola felszerelése pótlendő (Kispeleske, Sárközujlak, Sándorhomok, Kispalád, Kőszegremete) összesen 5 helyen.

IV. Népmozgalmi adatok.

Született törvényes fi 497, nő 466, összesen 963.

„ törvénytelen „ 47, „ 41, „ 88.

Összesen „ 544, „ 507, „ 1052 (m. é. 1028).

AZ 1911. ÉVRŐL

Meghalt fi 325, nő 297, összesen 622 (m. é. 700).

Házasságra lépett tiszta református pár 212, vegyes 57, összesen 269 (mult évben 282).

Reversalist adott javunkra 19 (mult évben 12), kárunkra 6 (mult évben 4).

Népesség 1911. dec. 31-én fi 12173, nő 12538, összesen 24711.

„ a hozzátartozó egy-

házakban . . . „	419,	„	392,	„	811.
------------------	------	---	------	---	------

Összesen „	12592,	„	12930,	„	25522.
------------	--------	---	--------	---	--------

(mult évben 25748).

Jelentésem zártán vagyok kiváló tisztelettel

Avasujváros, 1912. szept. 2.

Széll György,

esperes.

Kimutatás az egyházak jótékonyságairól, számadásairól, alapjairól.

Egyház	Jótékony- ság	Bevétel	Kiadás	Marad- vány	Követelés	Alapok	Szegény- alap	M a g t á r		Adósság
								búza	penz	
	K	K	K	K	K	K	K	mm.	mm.	K
Adorján . . .	—	5580	5471	109	—	24658	10	—	40	5794
Amacz . . .	127	6416	5680	736	—	8799	—	—	—	7954
Apa . . .	10	4762	3997	765	38	830	12	32	42	2600
Apahegy . . .	—	2429	1841	588	16	2000	—	—	—	2000
Aranyosmedgyes	18	4122	3449	673	—	3683	—	—	—	1880
Szalmárgörbe .	—	3735	3411	324	—	6122	—	—	—	—
Avasujváros . .	144	10593	10531	62	—	3016	30	25	—	1668
Batiz . . .	26	6622	6622	—	33	8264	257	79	—	3400
Egri . . .	16	9871	8898	973	44	27010	46	38	—	—
Felsőbánya . .	142	12805	11578	1227	1244	57795	595	—	—	—
Garbolcz . . .	28	9434	8337	1097	300	77	—	71	—	2000
Hirip . . .	35	6589	5882	707	—	4045	18	—	—	—
Kakszentmárton.	6	8075	8050	25	—	—	—	16	28	1200
Kishodos . . .	2	8375	8167	208	—	1048	—	80	—	90
Kiskolcs . . .	17	3543	3258	285	—	—	—	—	—	1000
Dobrácsapáti .	—	1490	1235	255	—	—	—	—	—	—
Kispalád . . .	20	19554	18968	586	73	8034	—	—	—	8160
Kispeleske . . .	87	13816	12926	890	184	160	—	30	—	26400
Köszegremete .	1	4944	3700	1244	—	400	—	—	—	4800
Lázári . . .	—	5453	5014	439	—	—	—	—	—	30523
Magosliget . . .	7	2770	2602	168	240	4693	—	—	—	2369
Méhtelek . . .	19	5230	5229	1	10	236	—	—	1180	2000
Mikola . . .	66	9218	8688	530	—	100	—	—	—	400
Misztótfalu . .	16	10583	9360	1223	716	400	10	—	—	1400
Nagybánya . . .	1099	25956	22785	3171	3641	58444	—	—	—	68100
Erdőszáda . . .	—	672	665	7	—	3066	—	—	—	2400
Nagyhodos . . .	40	6059	5881	178	—	1314	31	—	37	600

Nagyhodos . . .	40	6059	5881	178	—	3066	—	31	—	—	—	—	2400
Nagykolcs . . .	27	8299	4738	3561	30	1314	—	—	—	—	—	—	600
Nagypalád . . .	7	12494	11883	611	—	8187	—	—	—	—	1000	—	10360
Ombod . . .	157	6397	4982	1415	—	—	—	30	91	—	—	—	—
Szatmárpálfalva	—	1637	1637	—	—	400	—	—	—	—	—	—	3148
Patóháza . . .	30	3984	3791	193	—	—	—	—	24	24	240	—	3155
Pettyén . . .	103	4313	4118	195	74	2746	—	—	—	—	—	—	1700
Rozsály . . .	3	4286	4158	128	—	5959	—	11	10	18	—	—	4888
Sándorhomok . . .	11	5636	5530	106	240	—	—	—	—	47	—	—	5680
Sárköz . . .	5	?	?	?	?	—	—	10	100	—	—	—	3200
Sárközüjlak . . .	—	3392	2958	434	—	8151	—	—	—	—	—	—	2000
Szamoskóród . . .	8	3722	3148	574	—	2417	—	—	—	—	—	—	4620
Szamoskrassó . . .	62	13463	13157	306	—	13745	—	—	—	—	—	—	4650
Szatmárhegy . . .	193	7768	7087	681	421	23076	—	43	100	100	17790	—	8925
Erdőd . . .	—	2394	683	1711	710	645	—	64	55	—	1151	—	—
Szatmárudvari . . .	4	2895	2416	479	430	1050	—	—	—	—	—	—	2000
Szárzaberek . . .	170	5461	4959	502	—	1266	—	—	—	—	—	—	1600
Színerváralja . . .	63	7010	6805	205	10	19236	—	54	115	—	707	—	—
Tisztaberek . . .	12	13163	12879	284	677	15186	—	50	—	—	—	—	2138
Uzska . . .	10	11621	11524	97	360	2537	—	—	62	22013	—	—	3800
Józsefháza . . .	4	6435	6193	242	27	—	—	—	—	—	—	—	2500
Vámfalu . . .	14	5007	3483	1524	—	3429	—	—	—	—	—	—	9768
						6652	—	—	—	—	—	—	12400
2809	338073	308354	29719	9653	338876	1271	928	349	36886	263270			

